

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

อภิษณา ทองร่วง¹ รศ.ดร.กวี ศิริโกภาภิรมย์² และ ผศ.ดร.ปัญญา อนันตรนาชัย³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้จำนวน 352 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9137 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ซึ่งสถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป วิเคราะห์โดยหาความแปรปรวนทางเดียว และค่าเอฟ เมื่อพบระดับนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระดับมากทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกระบวนการให้บริการ
2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของประชาชน

1. บทนำ

จากการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ มีอิสระในการบริหารจัดการบริการท้องถิ่นของตนเอง ดังเห็นได้จากกฎหมายฉบับต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียง เพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ.2542 ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทอำนาจหน้าที่ต่างๆ เพิ่มขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดการระเบียบชุมชน สังคม

และรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และด้านศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2555, หน้า 16)

เทศบาล เป็นหน่วยงานสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่จัดตั้งในเขตชุมชนที่มีความเจริญและใช้ในการบริหารเมืองเป็นหลัก ซึ่งหลายประเทศประสบความสำเร็จในการใช้ “เทศบาล” เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปกครองประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย สำหรับสังคมไทย เทศบาลเป็นรูปแบบการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีการใช้มาตั้งแต่ พ.ศ.2476 จนถึงปัจจุบัน (2548) เป็นเวลาเกือบ 72 ปี โดยเหตุที่เทศบาลเป็นการปกครองท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดในระบอบการปกครองของไทย แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ อาทิ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่เนื่องจากเทศบาลเป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบดูแลประชาชนในชุมชน ซึ่งต่างก็มีการกิจที่จำเป็นต้องเร่งรีบในเรื่องเวลา ซึ่งเป็นสิ่งที่มีค่าของชุมชนเมือง ดังนั้น หัวใจสำคัญของเทศบาล คือ การให้บริการแก่ประชาชนตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตายรวมถึงบริการในด้านต่างๆ เช่น สาธารณูปโภค และสาธารณูปการต่างๆ เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2555, หน้า 16)

ในปัจจุบันสังคมหันมาให้ความสำคัญ กับระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการ ครอบคลุมถึงการร่วมรับรู้ ร่วมให้ความคิดเห็นในกระบวนการตัดสินใจภาครัฐ และร่วมสนับสนุนติดตามการทำงานของภาครัฐ เพื่อทำให้เกิดการตัดสินใจที่ดีขึ้น และได้รับการสนับสนุนจากประชาชน ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในปัจจุบัน คือ กระบวนการซึ่งประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือก การตัดสินใจต่างๆเกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่ม จนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และการรับรู้ การเรียนรู้ การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย (อรทัย ก๊กผล, 2548, หน้า 8)

จากการศึกษาการปฏิบัติงานพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านมาพบว่า เทศบาลยังไม่เข้าใจหรือชัดเจนในบทบาทของตนเองเท่าที่ควร ไม่ทราบนโยบายและแนวทางการพัฒนาจากหน่วยเหนือ ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม จึงทำให้ขาดข้อมูลจากประชาชนอย่างชัดเจน ยังคงมองปัญหาของชุมชนอยู่ในวงจำกัดและขาดฐานข้อมูลในการประมาณการใช้งบประมาณการใช้จ่าย จึงเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นสำคัญ ในส่วนผู้บริหารของเทศบาล พบว่า ยังไม่เข้าใจหลักการพื้นฐานของเทศบาล จึงมุ่งสร้างโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการดูแลผลประโยชน์ของประชาชน ทำให้ภาพลักษณ์ของเทศบาลในสายตาของประชาชนถูกมองว่า ไม่มีคุณภาพ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดีเท่าที่ควร ประกอบกับการบริการด้านต่างๆของเทศบาลต่ำลตอนกำ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท มีภาระหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติมาก เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย และมีผู้มารับบริการมากหลากหลายอาชีพ จึงอาจทำให้การบริการไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งสถานที่มีขนาดเล็ก คับแคบ ทำให้ผู้มารับบริการเกิดความไม่พอใจขึ้น บ่อยครั้งถึงกับต่อว่าเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ หรือแสดงอาการไม่พอใจ (อรทัย ก๊กผล, 2548, หน้า 8)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลตอนกำ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท เพื่อจะได้ทราบถึงความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลตอนกำ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท และกระบวนการให้บริการอยู่ในระดับใด สามารถนำข้อมูลมาประกอบเป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาให้กับเทศบาลตำบลตอนกำ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาทมีระบบการบริการที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพตามมาตรฐานเป็นที่พึงพอใจของประชาชนที่มารับบริการต่อไป

2. วัตถุประสงค์

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้รับบริการเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท จำนวน 2,934 คน (สำนักทะเบียนอำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท, 2555)

2. กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้มีจำนวนแน่นอน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จึงใช้สูตรของยามาเน (Yamane) ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 หรือยอมให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 352 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) และลักษณะเป็นตัวเลขนามาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating scale) เป็นการวัดเพื่อแสดงระดับ มี 5 ระดับ นำมาประกอบการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากกรอบแนวคิด โดยนำตัวแปรแต่ละตัว มาสร้างเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามตรวจสอบรายการ (check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชาชนในแต่ละหมู่บ้านของตำบลดอนก่า ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท โดยใช้กรอบแนวคิดของ ชวงส์ ฉายะบุตร (2543, หน้า 23 - 24) และสมิต สัจฉกร (2546, หน้า 176) มาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิด เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบล ดอนก่า อำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาทใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านกระบวนการให้บริการ 2) ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ 3) ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

สำหรับมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาทมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 point rating scale) ซึ่งมีการกำหนดระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรนครบุรี จังหวัดชัยนาท จากมากไปหาน้อย โดยใช้เกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้ คือ (สุริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 120)

5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการมาก

- 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการน้อยที่สุด

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การทดสอบค่าที (t – test) สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป วิเคราะห์โดยหาความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA) และค่าเอฟ (F – test) เมื่อพบระดับนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

4. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 - 59 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาต่ำกว่า ปวช. อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 - 20,000 บาท
2. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ด้านภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกระบวนการให้บริการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านกระบวนการให้บริการ

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ด้านกระบวนการให้บริการพบว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีระยะเวลาในการให้บริการอย่างเหมาะสม มีการให้บริการตามลำดับก่อน - หลัง มีช่องทางที่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ขั้นตอนในการให้บริการมีความเหมาะสม

2.2 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการพบว่าอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับ ทักทายอย่างยิ้มแย้มแจ่มใส เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ เจตคติเหมาะสมกับงานบริการ เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยน้ำเสียงที่ไพเราะ มีการใช้คำลงท้ายที่สุภาพ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่มีความสุภาพเรียบร้อย มีกิริยามารยาทที่ดี

2.3 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกพบว่าอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่

มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีสถานที่ตั้งของหน่วยงานสะดวกต่อการเดินทางมารับบริการ มีการจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบสะดวกต่อการให้บริการ มีอุปกรณ์เครื่องมือเพียงพอ ทันสมัย มีคุณภาพ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ จุดบริการน้ำดื่ม เพียงพอ

3. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท

3.1 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามการศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01

3.6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท ด้านภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านกระบวนการให้บริการ

1.1 ด้านกระบวนการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท ด้านกระบวนการให้บริการ พบว่า อยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยประชาชนเห็นวาระเวลาในการให้บริการอย่างเหมาะสม การให้บริการตามลำดับก่อน - หลังและยังมีช่องทางที่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างสะดวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัช พงศ์นารักษ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาเมืองอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาเมืองอุดรดิตถ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ พบว่า อยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ให้การต้อนรับ ทักทายอย่างยิ้มแย้มแจ่มใส เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ เจตคติเหมาะสมกับงานบริการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยน้ำเสียงที่ไพเราะ มีการใช้คำลงท้ายที่สุภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงภรณ์

ตรีชัย (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลนครปฐม จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า อยู่ในระดับมาก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าเทศบาลตำบลดอนก่ามีสถานที่ตั้งของหน่วยงานสะดวกต่อการเดินทางมารับบริการ มีการจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบสะดวกต่อการใช้บริการรวมถึงมีอุปกรณ์เครื่องมือเพียงพอ ทันสมัย มีคุณภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาววิไลแสง (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของบริษัท โตโยต้ากาญจนบุรี 1995 ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

2. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท จำแนกตามเพศ อายุสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานและงานวิจัยของดวงภรณ์ ตรีชัย (2547, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบลนครปฐม จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามอายุ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานและงานวิจัยของวิรัช พงศ์นารักษ์ (2551, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาเมืองอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามสถานภาพสมรส ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับสมมติฐานและงานวิจัยของวิรัช พงศ์นารักษ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาเมืองอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและงานวิจัยของวิรัช พงศ์นารักษ์ (2551, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาเมืองอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.5 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานและงานวิจัยของนางสาววิไลแสง (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของบริษัท โตโยต้ากาญจนบุรี 1995 ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด ผลการวิจัยพบว่าพบว่าผู้ใช้บริการที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.6 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและงานวิจัยของรัชฎ์ลักษณ์ ชัยามบุญสิทธิ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจต่อการให้บริการของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของพฤษภาคมไทยสปา ผลการวิจัยพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาทำให้ทราบถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนา ปรับปรุงความต้องการสวัสดิการทางสังคมของผู้สูงอายุ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ด้านสุขภาพอนามัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพและจัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีให้แก่ผู้สูงอายุ
2. ด้านการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรีโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ แสดงความสามารถในฐานะเป็นคลังสมอง เช่น การเผยแพร่ภูมิปัญญา หรือการจัดให้ผู้สูงอายุได้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเยาวชนรุ่นหลัง
3. ด้านนันทนาการ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ควรมีการจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้พบปะ เพื่อแลกเปลี่ยนปัญหาหรือการพูดคุยและการสนับสนุนกิจกรรมร้องเพลง และ เต้นรำ
4. ด้านที่อยู่อาศัย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรีควรจัดที่พักหรือการซ่อมแซมบ้านพักคนชรา การปรับปรุงเพื่อให้ผู้สูงอายุมีสภาวะที่ดีขึ้น
5. ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพื่อดูแลด้านรักษาความสงบและความเรียบร้อย
6. ด้านการแก้ไขปัญหาคความยากจนและด้อยโอกาส องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านป่า อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ควรจัดให้มีการจัดตั้งกองทุนในชุมชนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ

ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาความต้องการการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุกลุ่มอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยว่ามีความต้องการเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร
2. ควรเพิ่มวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ สันทนากลุ่ม (focus group) ให้ได้ข้อมูลเชิงลึก เพื่อจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุได้ตรงตามที่ต้องการและทั่วถึง
3. ควรศึกษาวิจัยถึงวิธีการรวมกลุ่มและการส่งเสริมสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับคุณลักษณะของกลุ่มผู้สูงอายุและกลุ่มต่างๆ เช่น การรวมกลุ่มด้านการแพทย์ และสาธารณสุข ด้านการประกอบอาชีพ หรือรายได้เสริม ด้านกิจกรรมทางสังคม และศาสนา เป็นต้น

7. เอกสารอ้างอิง

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2543). การบริหารการปกครองท้องถิ่นของไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.

ดวงพร ตรีธัญญา. (2547). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบล

นครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ธัญลักษณ์ ชยามบุญสิทธิ์. (2550). ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการให้บริการของพฤษภาคม

ไทสปา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

นงนุช ผลเรืองวิไลแสง. (2550). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการของบริษัท

โตโยต้ากาญจนบุรี 1995 ผู้จำหน่ายโตโยต้า จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

วิรัช พงศ์นารักษ์. (2551). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานสรรพสามิต

พื้นที่สาขาเมืองอุดรดิถี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิถี.

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2555). รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

สำนักทะเบียนอำเภอสรคบุรี จังหวัดชัยนาท. (2555). จำนวนประชาชนผู้รับบริการเทศบาลตำบล

ดอนก่า อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท. ชัยนาท : ผู้แต่ง.

สุริย์ ศิริโกศาภิรมย์. (2546). วิจัยทางธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 3). ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

อรทัย กักผล. (2548). การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะที่เชื่อมโยงระหว่างราชการ

ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : มิสเตอร์ก๊อปปี้.

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เอกวิทย์ แก้วทอง¹ ดร.รัฐฐาธิป จันทรครุฑ ทรัพย์รวงทอง² และ ผศ.ดร.ปัญญา อนันตนาชัย³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการทำงาน ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จำนวน 66 คน โดยใช้แบบสอบถามที่มีระดับค่าความเชื่อมั่น 0.90 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสังคมและชุมชน รองลงมา เป็น ด้านการบริหารจัดการ ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ด้านบุคลากร ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อจำแนกตามเพศแตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามอายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการทำงานไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน

1. บทนำ

จากอดีตจนถึงปัจจุบันระบบคมนาคมขนส่งได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการดำรงชีวิตของมนุษย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมคนเมืองที่ผู้คนจำเป็นต้องอาศัยระบบคมนาคมขนส่ง เพื่อประกอบกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ทั้งในส่วนของการเดินทางสัญจรส่วนบุคคล อาทิ การเดินทางไปทำงาน การเดินทางไปเรียนหนังสือ เดินทางไปตามจังหวัดต่างๆ เป็นต้น และการเดินทางสัญจรที่เป็นการขนส่งมวลชน ได้แก่ การขนส่งสินค้า และการขนส่งผู้โดยสาร ซึ่งทำให้จำนวนรถยนต์บนท้องถนนเพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ทำให้ปัญหาการจราจรเป็นปัญหาที่ยากต่อการแก้ไข รัฐบาลที่ผ่านมามีหลายสมัยมีความพยายามจะแก้ปัญหานี้ มีโครงการต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นทางด่วนยกระดับ การก่อสร้าง และอุโมงค์ข้ามแยก การก่อสร้างรถไฟฟ้าและรถไฟฟ้าใต้ดิน รวมถึงการตัดถนนเพิ่มแต่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาจราจรให้ลดลงได้มากนัก เนื่องจากจำนวนรถยนต์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรมีบทบาทสำคัญ ในการควบคุม ดูแลและจัดการเกี่ยวกับจราจรให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย เพื่อลดอุบัติเหตุและปัญหาที่เกิดขึ้นบนท้องถนน ไม่ให้เกิดการจราจรติดขัดและผู้ใช้รถใช้ถนนได้สะดวกและปลอดภัย โดยเฉพาอย่างยิ่งอุบัติเหตุบนท้องถนนถึงแม้ปริมาณลดลง แต่ปัญหาสำคัญของการจราจรติดขัดก็ยังไม่ลดลง นอกจากนี้ผู้ใช้รถใช้ถนนและประชาชนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายจราจรและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีวินัยจราจรของประชาชน อีกทั้งการขาดจิตสำนึกในการขับขี่ ความเห็นแก่ตัว ความ มัองง่าย และความเร่งรีบเพื่อให้ทันเวลาในการประกอบธุรกิจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีวินัยจราจรของประชาชนเช่นกัน

จากการที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ต้องมีการเพิ่มมาตรการกวดขันวินัยการจราจร ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มงวดและทำงานหนักมากกว่าปกติ ดังต่อไปนี้

1. มีการตั้งจุดตรวจบ่อยครั้ง เพิ่มเวลาในการตั้งจุดตรวจมากกว่าเดิม ตักเตือนผู้กระทำความผิดวินัยจราจรหรือดำเนินคดี
2. การเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรประจำตามแยกที่มีผู้กระทำความผิดวินัยการจราจร เพื่อตรวจจับและดำเนินคดีซึ่งอาจยึดกำลังจากหน่วยงานอื่นหรือรับอาสาจราจรจากประชาชน
3. การเพิ่มป้ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์ตามถนนให้ปฏิบัติตามวินัยการจราจร การเพิ่มป้ายบอกทางเครื่องหมายจราจรให้ครบบนถนน
4. การให้ความรู้และจัดอบรมแก่ประชาชนเกี่ยวกับการจราจรและกฎหมายจราจรทั้งสถานศึกษาและหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

จากการเพิ่มมาตรการการกวดขันวินัยการจราจรดังกล่าว ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเข้มงวดและทำงานหนักมากกว่าปกติ ที่อาจสร้างความไม่พอใจต่อประชาชนก็เป็นได้ แต่อย่างไรก็ตาม การกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับการจราจรเป็นการกระทำผิดที่มีโทษทางอาญาประเภท mala prohibita ซึ่งหมายถึงการกระทำผิดที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ว่าเป็นความผิด กล่าวคือการกระทำนั้นๆ ไม่ได้เป็นความชั่วหรืออาชญากรรมด้วยตัวของมันเองแต่อย่างใด เช่น การที่ผู้ขับขี่รถยนต์จะเลี้ยวซ้าย หรือเลี้ยวขวาก็ย่อมสามารถกระทำได้โดยอิสระหากขับในบ้านของตนเอง แต่หากขับเข้าไปบนท้องถนนแล้วฝ่าฝืนเครื่องหมายจราจรบังคับห้ามเลี้ยวซ้ายเข้า ก็จะเป็นความผิดทันที ทั้งๆ ที่การเลี้ยวซ้ายหรือเลี้ยวขวาก็ไม่ได้เป็นการชั่วหรือเป็นอาชญากรรมแต่อย่างใด เมื่อกฎหมายบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการจราจรขึ้นมาแล้ว ผู้บังคับใช้กฎหมายก็ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมต่อทุกคน ดังนั้นผู้บังคับใช้กฎหมายทุกฝ่ายจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวกับการจราจรเป็นอย่างดี แต่หากวิเคราะห์กันอย่างจริงจังแล้วจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่างานจราจรเป็นงานสำคัญที่สามารถสร้างชื่อเสียงและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ตำรวจได้อย่างโดดเด่นไม่น้อยกว่างานสืบสวน หรืองานป้องกันอาชญากรรมเลย หากสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีด้วยวิธีต่างๆ งานจราจรอาจเป็นทางเลือกหนึ่งที่ควรให้ความสำคัญในการกำหนดผู้บริหารตำรวจที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม มุ่งเน้นในการทำงาน และมีวิสัยทัศน์การบริหารเพื่อดูแลรับผิดชอบเพื่อสร้างประสิทธิภาพในงานจราจรให้ดีขึ้น (ปริตตา อุ้งเงิน, 2552, หน้า 3)

นอกจากนี้ ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่งานจราจรเกิดจากกำลังพลไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ งบประมาณการบริหารจัดการและสวัสดิการในการคุ้มครองความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่งานรวมถึงอุปกรณ์และเครื่องมือทางเทคโนโลยีขาดแคลนไม่เอื้อต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรในเขตพื้นที่

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่นั้น ได้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานจราจร เพื่อเป็นแนวทาง

ในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจราจร รวมถึงมาตรการในการกวดขันวินัยจราจร การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจราจรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการทำงาน

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 66 นาย เนื่องจากประชากรมีจำนวนจำกัดในการวิจัยครั้งนี้จึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของข้าราชการตำรวจผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยข้อคำถามมี 4 ด้าน ได้แก่

- ด้านการบริหารจัดการ
- ด้านบุคลากร
- ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ
- ด้านสังคมและชุมชน

นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐานหาค่าเฉลี่ย μ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ โดยแปลความหมายตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มี 5 ระดับ

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดสรุปภาพรวม ได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุในช่วง 40 - 49 ปี ตำแหน่งชั้นประทวน การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีรายได้ต่อเดือน 25,001 - 35,000 บาท และระยะเวลาในการทำงาน 10 - 20 ปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดระดับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน 4 อันดับ คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ 4) ด้านสังคมและชุมชน เมื่อพิจารณารายด้าน มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ ตามระดับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ 1) ผู้บริหารกำหนดนโยบาย แผนงานโครงการและกิจกรรมดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม 2) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการบริหารงาน

2. ด้านบุคลากร ตามระดับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ 1) บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานจราจร 2) บุคลากรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่จราจร

3. ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ตามระดับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรกคือ 1) การจัดสวัสดิการของบุคลากรเป็นไปตามระเบียบราชการ 2) การปรับเงินเดือนเป็นไปตามระเบียบราชการ

4. ด้านสังคมและชุมชน ตามระดับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรกคือ 1) การอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือประชาชนตามแหล่งชุมชน ต่างๆ เช่น โรงเรียน วัด และที่สาธารณะ 2) มีการประชาสัมพันธ์และรณรงค์การใช้นโยบายตามกฎระเบียบงานจราจรสู่ชุมชน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการทำงาน รายละเอียดดังนี้

1. จำแนกตามเพศ พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเงินเดือนและสวัสดิการและด้านสังคมและชุมชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามอายุ พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคลากรและด้านเงินเดือนและสวัสดิการมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

3. จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคลากรและด้านเงินเดือนและสวัสดิการมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

5. จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคลากรมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

6. จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระยะเวลาในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผล

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมา อภิปรายผลดังต่อไปนี้

จากผลจากการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสังคมและชุมชน รองลงมาเป็น ด้านการบริหารจัดการ ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ด้านบุคลากร ตามลำดับ สำหรับรายละเอียดของทุกปัจจัยได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ด้านสังคมและชุมชน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่อตะวัน มณีรัตน์ (2553, หน้า 68) ศึกษาทัศนคติในการปฏิบัติหน้าที่สายงานสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จากผลการศึกษา พบว่า ทัศนคติในการปฏิบัติหน้าที่สายงานสืบสวน จำแนกตามด้านความร่วมมือจากประชาชน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทิน หวังกลับ (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตำรวจชุมชนประจำตำบล :กรณีศึกษาตำรวจชุมชนประจำตำบล จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารงานส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของตำรวจชุมชนประจำตำบล ภาพรวมในระดับมาก

3. ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมบุญอ่วม (2554, หน้า 32) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจทางหลวง 2 กอง

กำกับการ 1 กองบังคับการตำรวจทางหลวง จังหวัดสระบุรี จากผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจจำแนกตามด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านบุคลากร พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ต่อตะวัน มณีรัตน์ (2553, หน้า 67) ศึกษาทัศนคติในการปฏิบัติหน้าที่สายงานสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จากผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติในการปฏิบัติหน้าที่สายงานสืบสวน จำแนกตามด้านบุคลากร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

จากผลจากการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาในการทำงาน

1. จำแนกตามเพศ พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเงินเดือนและสวัสดิการและด้านสังคมและชุมชนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามอายุ พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคลากรและด้านเงินเดือนและสวัสดิการมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

3. จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคลากรและด้านเงินเดือนและสวัสดิการมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

5. จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคลากรมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

6. จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระยะเวลาในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการบริหารจัดการ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ผู้บริหารจัดการสายพานพาหนะเพียงพอต่อการปฏิบัติงานจราจร ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณการจัดหาสายพานพาหนะให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการจราจร ให้มีสมรรถนะมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นแนวทางแก้ไข

2. ด้านบุคลากร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ บุคลากรมีจำนวนเพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่สายงานจราจร ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดว่า ควรมีการเพิ่มอัตรากำลังคนให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานจราจรเขตพื้นที่รับผิดชอบ อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3. ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ขวัญและกำลังใจบุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น เบียดเบียน การให้รางวัล ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยการจัดสรรเบียดเบียนให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามสายงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ รวมถึงการให้รางวัลการปฏิบัติเพื่อเสริมแรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร

4. ด้านสังคมและชุมชน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ มีการประสานงานเพื่อขอความช่วยเหลือหรือความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ควรจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมการขับขี่รถตามกฎหมายระเบียบวินัยจราจร ร่วมกับองค์กรหรือชุมชนเพื่อสร้างความร่วมมือและความเข้าใจและเข้าถึงในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านการปฏิบัติหน้าที่สายงานปราบปราม สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดของปัญหาและแนวทางแก้ไขเพื่อรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบนำไปปรับปรุงแก้ไข

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

7. เอกสารอ้างอิง

เฉลิม บุญอ่วม. (2554). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจทางหลวง 2 กอง

กำกับการ 1 กองบังคับการ ตำรวจทางหลวง จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ปรีดา อยู่เงิน. (2552). ความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจจราจร สถานีตำรวจนครบาล
ฉลองกรุง. กรุงเทพมหานคร : เอ็กสเปอร์เน็ท.

สุทิน หวังกลับ. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตำรวจชุมชน ประจำตำบล:
กรณีศึกษาตำรวจชุมชนประจำตำบล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร สถานีตำรวจภูธรบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เสาวลักษณ์ เทียนเจริญ¹ รองศาสตราจารย์ ดร.กวี ศิริโกภากรมย์² และ ผศ.ดร.ปัญญา อนันตนาชัย³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 387 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบที่ใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถเรียงลำดับ แต่ละด้านจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส และหลักความรับผิดชอบตามลำดับ

2. เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตาม อายุ และระดับการศึกษา ในภาพรวมพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน

1. บทนำ

การบริหารแผ่นดินของประเทศไทย ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2540 องค์การภาครัฐทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น ต่างทำหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยยึดหน่วยงานของตนเป็นหลักในการออกแบบงานการบริหารงานและการปฏิบัติราชการโดยส่วนใหญ่แล้วมิได้มุ่งเน้นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการจากหน่วยงานของรัฐ จึงส่งผลให้การปฏิบัติราชการอาจไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการได้อย่างแท้จริง ส่งผลให้เกิดความไม่คุ้มค่าจากการใช้งบประมาณของรัฐ รวมถึงความไม่สามารถปรับปรุง

วิธีการทำงานตามความต้องการของผู้รับบริการได้ การแก้ปัญหาการใช้อำนาจของรัฐได้ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาและเริ่มเห็นผลการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ดังที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ถูกนำมาใช้ในช่วงสถานการณ์ที่จะต้องนำพาประเทศไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ โดยการจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปรวมทั้ง เพื่อการแก้ปัญหารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่ก่อให้เกิดการผูกขาดอำนาจของรัฐและการใช้อำนาจอย่างไม่เป็นธรรมระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐที่ล้มเหลวและการใช้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนยังไม่ได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมให้เกิดขึ้นอย่างเต็มที่ (วินิจ คิ้วเจริญ, 2552, หน้า 1)

ตามหลักการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาล มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ตลอดมาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละช่วงเวลา ซึ่งปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่ทำให้การปกครองท้องถิ่นไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างเต็มที่ตามวัตถุประสงค์ในการปกครองประเทศ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์หลักในการปกครองท้องถิ่นคือการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง โดยมีตัวแทนของประชาชนใน รูปของกรรมการชุมชนที่ทำหน้าแทนประชาชนในการบริหารเทศบาล ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของ การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีไว้ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลัก ความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า “หลักธรรมาภิบาล” หรืออาจเรียกได้ว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หลักธรรมรัฐ ซึ่งเรารู้จักกันในนาม หลัก ธรรมาภิบาล (good governance) ซึ่งหมายถึง การปกครองที่เป็นธรรม นั้นไม่ใช่แนวความคิดใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคม แต่เป็นการสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคมของมวลมนุษย์เป็นพันๆ ปี ซึ่งเป็นหลักการเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสงบสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหา ข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืนการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลซึ่งประกอบด้วยหลัก 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (พระปวิวัฒน์ ปิยสีโล (จักรแต), 2554, หน้า 2)

ตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งเขตการปกครอง เป็น 10 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่บ้าน หมู่ 1 บ้านเลนเหนือ, หมู่ 1 บ้านบางลอ, หมู่ 2 บ้านเลนเหนือ, หมู่ 3 บ้านพราน, หมู่ 6 บ้านตลาดล่าง, หมู่ 8 บ้านปากคลองลัด, หมู่ 9 บ้านหัวสะพาน, หมู่ 10 บ้านท้ายเกาะ, หมู่ 11 บ้านท้องคุ้ง, หมู่ 12 บ้านเกาะลอย มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลอยู่ 2 เทศบาล คือ เทศบาลตำบลปราสาททอง และเทศบาลตำบลบางปะอิน คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตตำบลบ้านเลนยังเกิดปัญหาต่างๆ เช่น ปัญหาความยากจน ไม่มีรายได้ เกิดโรคภัยไข้เจ็บ อันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจ และการเมืองที่มีปัญหาในสังคม รวมถึงการบริหารของแต่ละท้องถิ่นนั้นมีปัญหาจากการทุจริตคอร์ปชั่นอย่างมาก อันเนื่องจากปัจจัยหลายปัจจัย เช่น อำนาจผู้มีอิทธิพล การมีธุรกิจส่วนตัวของผู้บริหารเรื่องของพวกเขาพ้อง เป็นต้น ซึ่งเป็นเหตุให้การปฏิบัติงานด้านรวมถึงด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีประสิทธิภาพจากปัญหาดังกล่าวข้างต้น และยังมีปัญหาเรื่องการร้องเรียนหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดขึ้น ทำให้ผู้ศึกษาเลือกที่จะศึกษาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาขึ้น เพื่อจะได้ทราบว่าความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อระดับธรรมาภิบาลของการดำเนินงานในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตตำบลบ้านเลน รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตตำบลบ้านเลน (แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2556 - 2558, 2555, หน้า 7)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เหตุผลเพราะประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเลน ยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพชีวิต เช่น ปัญหาความยากจน การไม่มีรายได้

ความเดือนร้อนขณะน้ำท่วม และยังมีการร้องเรียนกันในเรื่องของการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตตำบลบ้านเลน เมื่อผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยก็จะทำเอกสารเผยแพร่การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไปยังเทศบาลตำบลปราสาททองและเทศบาลตำบลบางปะอินและเทศบาลที่มีความสนใจในหลักการบริหารงานของเทศบาลอื่นๆ ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวน 11,595 คน แบ่งเป็น ประชากรในเขตเทศบาลตำบลปราสาททองจำนวน 3,993 คน (แผนพัฒนาสามปี พ.ศ.2556 - 2558, 2555, หน้า 5) และประชากรในเขตเทศบาลตำบลบางปะอิน จำนวน 7,602 คน (แผนพัฒนาสามปี พ.ศ.2556 - 2558, 2555, หน้า 6)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนที่แน่นอน โดยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีการคลาดเคลื่อน .05 ในการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 387 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของตัวแทนประชากร เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นต่อระดับธรรมาภิบาลในการดำเนินงานของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งออกเป็น 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ภายหลัง

4. ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 – 50 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 40,000 บาท

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน พบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหลักนิติธรรม มากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ หลักคุณธรรม หลักความมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบต่อการถูกตรวจสอบ ตามลำดับ ดังรายละเอียดดังนี้

2.1 หลักนิติธรรม ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ดังนี้ เทศบาลในตำบลบ้านเลนมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบัญญัติต่างๆ ให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน/ชุมชน รองลงมาคือ เทศบาลมีการออกกฎระเบียบข้อบัญญัติเทศบาลที่ครอบคลุมถึงอำนาจหน้าที่ที่ต้องกระทำอย่างครบถ้วน และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้มีอำนาจ

2.2 หลักคุณธรรม ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศบาล เป็นไปอย่างซื่อสัตย์สุจริต รองลงมาคือ ผู้บริหารเทศบาลได้รับการเลือกตั้งมาโดยสุจริตไม่มีการร้องเรียนใดๆ และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ เจ้าหน้าที่เทศบาลเป็นผู้ที่มีความประพฤติและปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องดีงาม

2.3 หลักความรับผิดชอบต่อการถูกตรวจสอบ ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ดังนี้ มีการตรวจสอบข้อร้องเรียน และรายงานให้ผู้ร้องเรียนทราบอย่างรวดเร็ว รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่เทศบาลมีความรับผิดชอบผลการปฏิบัติงานของตน และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดมีความถูกต้องและความถี่ในการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเต็มที่ เติบโตความสามารถ

2.4 ด้านหลักความโปร่งใส ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ดังนี้ เทศบาลมีการเปิดเผยให้ประชาชนรับรู้เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยผ่านประชาคมหมู่บ้าน รองลงมาคือเทศบาลมีการประเมินความพึงพอใจของ ประชาชนในการให้บริการของหน่วยงานต่างๆ และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร ได้สะดวกจากสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต วิทยุหอกระจายเสียงหมู่บ้าน

2.5 หลักความมีส่วนร่วม ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ ดังนี้ เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วม รับฟัง การประชุมของสภาท้องถิ่น รองลงมาคือ เทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล กำหนดนโยบาย การจัดสรรงบประมาณ ประจำปีหรือการบริหารจัดการอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ เทศบาลมีการคัดเลือกผู้แทนประชาคมเข้าเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตามประเมินผล และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ

2.6 หลักความคุ้มค่า ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับ มีการจัดการดูแลถนน สิ่งปลูกสร้าง แหล่งน้ำอย่างดีรองลงมาคือ มีการนำข้อบกพร่อง ข้อเสนอแนะของประชาชนมาปรับปรุงแก้ไข และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและบัญชี และรายงานผลการตรวจสอบ

3. การเปรียบเทียบการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.1 การเปรียบเทียบการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส และหลักความคุ้มค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบระดับนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของของฟิชเชอร์ (Fisher's Least – Significant Difference หรือ LSD.)

3.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาด้านภาพรวมในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑา สุขโกษา(2552, บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของเจ้าหน้าที่ในเขตเทศบาลตำบลปอแก้ว ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของเจ้าหน้าที่ในเขตเทศบาลตำบลปอแก้ว ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ตามลำดับ ผู้ศึกษาอภิปรายผล ดังนี้

หลักนิติธรรม ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากองค์กรมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบัญญัติ ต่างๆ ให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน/ชุมชน เทศบาลมีการออกกฎระเบียบข้อบัญญัติเทศบาลที่ครอบคลุมถึงอำนาจหน้าที่ที่ต้องกระทำอย่างครบถ้วน

หลักคุณธรรม ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศบาล เป็นไปอย่างซื่อสัตย์สุจริต และผู้บริหารเทศบาลได้รับการเลือกตั้งมาโดยสุจริตไม่มีการร้องเรียนใดๆ

หลักความรับผิดชอบ ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการตรวจสอบข้อร้องเรียน และรายงานให้ผู้ร้องเรียนทราบอย่างรวดเร็ว และเจ้าหน้าที่มีความรับผิดชอบผลการปฏิบัติงานของตน

หลักความโปร่งใส ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากเทศบาลมีการเปิดเผยให้ประชาชนรับรู้เกี่ยวกับ การจัดซื้อจัดจ้างโดยผ่านประชาคมหมู่บ้าน และเทศบาลมีการประเมินความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการของหน่วยงานต่างๆ

หลักการมีส่วนร่วม ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากเทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟัง การประชุมของสภาท้องถิ่น และเทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล กำหนดนโยบาย การจัดสรรงบประมาณประจำปีหรือการบริหารจัดการอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง

หลักความคุ้มค่า ความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการจัดการดูแลถนน สิ่งปลูกสร้าง แหล่งน้ำอย่างดี และมีการนำข้อบกพร่อง ข้อเสนอแนะของประชาชนมาปรับปรุงแก้ไข

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.1 การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับนพพล สุรศักดิ์รินทร์ (2547, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นหญิงมักจะไม่ค่อยใส่ใจเรื่องการปกครองเท่าใดนัก

2.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ พบว่าในภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ อรพิน เรือขวางเพชร (2545, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องทัศนคติของข้าราชการกรมสรรพากรต่อธรรมาภิบาลในการกำกับดูแลผู้เสียภาษี ศึกษากรณี ส่วนกำกับดูแลผู้เสียภาษี สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ผู้กำกับดูแลต่อ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาในการปฏิบัติราชการ และประสบการณ์การอบรม ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของข้าราชการกรมสรรพากรต่อธรรมาภิบาลในการกำกับดูแลผู้เสียภาษี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากอายุมีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลในตำบล เพราะมีการรับรู้การปฏิบัติราชการของแต่ละเทศบาลมาเป็นเวลานานตามอายุของตนเอง

2.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นของประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามการศึกษา พบว่าในภาพรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวกิจ ศรีปัดถา (2546, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา ศึกษากรณี สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า สถาบันราชภัฏมหาสารคามมีค่าระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง กล่าวคือ มีค่าระดับการปฏิบัติงานเป็นร้อยละ 66.18 กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความเห็นเรื่องค่าระดับการปฏิบัติงาน

แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มาจากหน่วยงานแตกต่างกันมี ความเห็นเรื่องค่าระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน เช่นเดียวกัน แต่ขัดแย้งกับงานวิจัยของ พระอธิการกิตติพงษ์ ปานคง (2552, บทคัดย่อ) รายงานการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโพธิ์สาม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัด สิงห์บุรี ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโพธิ์สาม อำเภอ ค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ของผู้ตอบ จำแนกตามเพศ อาชีพ สถานภาพสมรส และอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติระดับ .05 ส่วนระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน และขัดแย้งกับงานวิจัยของ ภักดี ศรีเมือง (2549, บทคัดย่อ) ศึกษา เรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย ประชาชน ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดต่อการนำหลักธรรมาภิบาลด้านความคุ้มค่าและด้านนิติธรรมมาบริหารงาน แตกต่างกัน และประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่าด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้ และด้านนิติธรรมมาบริหารแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการศึกษาของ ประชาชนมีความแตกต่างเรื่องการรับรู้เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามระดับการศึกษา

2.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นของ ประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอาชีพ พบว่าในภาพรวมไม่แตก ต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑา สุขโกษา (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของเจ้าหน้าที่ในเขตเทศบาล ตำบลปอแก้ว ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลตามทัศนะของเจ้าหน้าที่ในเขตเทศบาลตำบลปอแก้ว ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี โดย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรส ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจมาจากการที่ประชากรผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพเกษตรกรไม่ค่อยใส่ใจหรือเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ไม่มีผลต่อการประกอบอาชีพของประชาชนในเขตตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นของ ประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามรายได้ต่อเดือนพบว่าในภาพรวมไม่ แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานแต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักดี ศรีเมือง (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการนำ หลักธรรมาภิบาล มาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดต่อการนำหลักธรรมาภิบาล ด้านความคุ้มค่าและด้านนิติธรรมมาบริหาร งานแตกต่างกัน และประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลด้านคุณธรรม ด้านความ รับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า ด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้ และด้านนิติธรรมมาบริหารแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลไม่มีผลกระทบต่อรายได้ของประชาชนในเขตตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นประชาชนตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะ อิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษาที่กำหนด เป็นข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม ในรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่มีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ ภายใต้อิทธิพลของผู้มีอำนาจ ดังนั้นเทศบาลตำบลในเขตตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ควรยึดระเบียบในการปฏิบัติงาน และขั้นตอนการทำงานที่เป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้มีอำนาจ รณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงเรื่องของการซื้อเสียง

1.2 ด้านหลักคุณธรรม ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เจ้าหน้าที่เทศบาลเป็นผู้ที่มีความประพฤติและปฏิบัติตนที่ถูกต้องดีงาม ดังนั้นเทศบาลตำบลในเขตตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรมีการควบคุมการทำงานหรือควบคุมความประพฤติของตัวพนักงานเทศบาล ไม่ให้มีประพฤติดนเฝ้าหังการเสื่อมเสีย ควรมีการให้คะแนนประเมินในส่วนของการประพฤติและการปฏิบัติตนที่ถูกต้องดีงามด้วย

1.3 ด้านหลักความรับผิดชอบต่อการถูกตรวจสอบ ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีความถูกต้องและความถี่ในการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเต็มที่ เติมความสามารถ ดังนั้นเทศบาลตำบลในเขตตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรมีการซ่อมปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนให้ทันเวลา ผู้บริหารควรเคร่งครัดเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนต่างๆ หากประชาชนมีความต้องการสิ่งใดเจ้าหน้าที่ส่วนนั้นต้องรับผิดชอบและตอบสนองได้ทันทั่วทั้ง และควรมีบทลงโทษด้วยหากล่าช้า

1.4 ด้านหลักความโปร่งใส ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้สะดวกจากสื่อต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต วิทยุหอกระจายเสียงหมู่บ้าน ดังนั้น เทศบาลตำบลในเขตตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรมีการปรับปรุงวิทยุหอกระจายเสียงหมู่บ้านนั้นตรวจสอบสภาพการทำงานตลอด เพราะเป็นสื่อสำคัญที่จะประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนได้ทราบแบบทั่วถึงที่สุด และควรเพิ่มช่องทางการติดต่อที่สะดวกรวดเร็วให้ประชาชนที่มาติดต่อที่เทศบาลด้วย มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง

1.5 ด้านหลักความมีส่วนร่วม ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เทศบาลมีการคัดเลือกผู้แทนประชาคมเข้าเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการติดตาม ประเมินผล และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ ดังนั้นเทศบาลตำบลในเขตตำบลบ้านเลน อำเภอ บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบการทำงานของเทศบาลตำบลอย่างจริงจัง เผยแพร่ข้อมูลการประชุมหรือประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนเข้าร่วมรับฟังการประชุมอย่างสม่ำเสมอ

1.6 ด้านหลักคู้ค่า ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและบัญชี และรายงานผลการตรวจสอบ ดังนั้นเทศบาลตำบลในเขตตำบลบ้านเลน อำเภอ บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรมีการประชาสัมพันธ์งบประมาณการเงินที่ได้ปฏิบัติงานจริงให้ประชาชนทราบ โดยอาจส่งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านช่วยติดประกาศประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลของประชาชนในเขตตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เสียก่อน เพื่อให้ทราบว่า ประชาชนในเขตตำบลบ้านเลนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลมากน้อยเพียงใด เนื่องจากจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานวิจัย

2. ควรทำการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารและพนักงานในเขตเทศบาลตำบลเสียก่อน ว่ามีระดับความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใด เพราะถ้าผู้บริหารและพนักงานขาดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมาภิบาลเสียแล้ว ก็ไม่สามารถนำหลักธรรมาภิบาลไปบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

7. เอกสารอ้างอิง

- จุฑา สุขโกษา. (2552). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตามทัศนะของเจ้าหน้าที่ในเขตเทศบาลตำบลป็อกแป็ก ตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นพพล สุรศักดิ์รินทร์. (2547). “การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2556 – 2558. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตตำบลบ้านเลน. พระนครศรีอยุธยา : ผู้แต่ง.
- พระปิยะวัฒน์ ปิยสีโล (จักร์แต). (2554). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลเมืองแพร่ จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระอธิการกิตติพงษ์ ป่านคง. (2552). ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลโพธิ์โพธิ์ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ภักดี ศรีเมือง. (2549). การนำหลักธรรมาภิบาลมาบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วินิจ คิ้วเจริญ. (2552). ความรู้และความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรสังกัดเทศบาลตำบลในเขตอำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวกิจ ศรีปัตตา. (2546). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา ศึกษากรณีสถาบันราชภัฏมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- อรพินท์ สฟโซทัย, และคนอื่นๆ. (2543). แนวทางการนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้สำหรับการบริหารงานส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานของเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ธีรเดช อุสาหะ¹ ดร.วราภรณ์ ทรัพย์รวงทอง² และ ดร.เริงศักดิ์ สุททกวาทิน³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท โดยพนักงานในสังกัดเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท จำนวน 47 คน โดยใช้แบบสอบถามที่มีระดับค่าความเชื่อมั่น 0.944 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านค่าตอบแทนสวัสดิการ

คำสำคัญ: แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

1. บทนำ

การบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยในปัจจุบัน อาศัยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 8 พุทธศักราช 2553 โดยแบ่งการบริหารราชการแผ่นดิน ออกเป็น 3 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งการบริหารเป็นตามหลักการกระจายอำนาจในการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผลมาจากหลักการกระจายอำนาจ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 หมวด 14 มาตรา 281 กำหนดให้รัฐจะต้องให้ความอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ท้องถิ่นใดมีลักษณะที่จะปกครองตนเองได้ย่อมมีสิทธิได้รับจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา 282 กำหนดไว้ว่า การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นและมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจนสอดคล้องและเหมาะสม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือ

ประโยชน์ของประเทศในท้องถิ่น และจะกระทบถึงสาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ไม่ได้

แต่ตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ถึงแม้ประชาชนจะมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการกระจายอำนาจค่อนข้างถูกต้อง ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจปัญหาและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และมีความต้องการที่จะใช้สิทธิในการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นก็ตาม แต่การดำเนินงานของเทศบาลยังไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนระดับตำบลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การที่บุคคลจะยินยอมทำงานที่ได้รับมอบหมายก็เนื่องจากบุคคลนั้นมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ที่ได้รับมอบหมายหรือที่ปฏิบัติ ซึ่งแรงจูงใจในงานเป็นที่ยอมรับกันว่ามีผลสำคัญมากประการหนึ่งในการทำงาน ที่จะช่วยให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างดีที่สุด ประหยัดที่สุดและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะบุคคลนั้นจะปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียรยิ่งขึ้น ให้ความเวลาในการปฏิบัติงานมากขึ้นและตั้งใจทำงานด้วยความกระตือรือร้น อุตสาหะวิริยะ ทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลไม่มีแรงจูงใจในการทำงานที่ปฏิบัติงานลดต่ำลง ความรับผิดชอบต่อความสำเร็จของงานจะหมดไป การปฏิบัติหน้าที่จะเฉื่อยชาลงทุกทีและจะทำให้ประสิทธิภาพของงานด้อยลงในที่สุด

พนักงานของเทศบาลเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้บริการประชาชน ในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็น การบริการด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข ด้านวิชาการ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งพนักงานเทศบาล ส่วนใหญ่ต่างต้องการกำลังใจทำงาน เพื่อเป็นแรงผลักดัน และกระตุ้นให้ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ หรือเต็มบรรยากาภายในองค์กรให้เกิดความสามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายในองค์กร ทำงานเป็นทีม มีความไว้วางใจกันระหว่างผู้บังคับบัญชากับพนักงาน และระหว่างเพื่อนร่วมงาน หากผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารมีประสบการณ์ และไหวพริบก็จะสามารถพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้มีคุณภาพในหลายๆ ด้าน เช่น มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา ความรู้ความสามารถ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพราะได้รับแรงจูงใจจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารขององค์กรจึงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของเทศบาลให้ความช่วยเหลือ และบริการประชาชนอย่างมีคุณภาพนั้น การสร้างแรงจูงใจในการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยปรุงแต่งสภาพจิตใจของพนักงานในเทศบาล ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ซึ่งเป็นการศึกษาถึงความต้องการ ตลอดจนรับทราบถึงปัญหา ความต้อง อุปสรรคต่างๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับใช้ให้ตรงตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานบุคคล และพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเทศบาลตำบลหาดอาษา เพื่อนำผลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานโดยรวมต่อไป

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานที่ปฏิบัติงานสังกัดเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท จำนวน 47 คน (แผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลหาดอาษา, 2555, หน้า 3)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งสร้างมาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ตามกรอบแนวคิดสามารถแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

- ด้านความสำเร็จของงาน
- ด้านการยอมรับนับถือ
- ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน
- ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ
- ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน

โดยลักษณะของแบบสอบถามมีจำนวน 20 ข้อ โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating Sscale) มี 5 ระดับ

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีระดับค่าความเชื่อมั่น 0.944 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แรงจูงใจต่อการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโพ อำเภอหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี มีผลการวิจัยสรุป ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของประชากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

พนักงานของเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 47 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.7 มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.8 ส่วนใหญ่สถานภาพการทำงานเป็นพนักงานจ้าง คิดเป็นร้อยละ 55.3 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 31.9 และส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 78.7

2. ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานของเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท จำนวน 5 ด้าน คือ (1) ความสำเร็จของงาน (2) การยอมรับนับถือ (3) ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน (4) ค่าตอบแทนและสวัสดิการ (5) สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ด้านความสำเร็จของงาน ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อันดับแรก ได้แก่ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ลำดับรองลงมา คือ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพ สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และลำดับสุดท้าย คือ ได้กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานไว้และได้ทำสำเร็จเสมอ

2.2 ด้านการยอมรับนับถือ ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรก ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่การงานที่ท่านปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันนี้เป็นสิ่งที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องนับถือจากเพื่อนร่วมงานและบุคคลภายนอก ลำดับรองลงมา คือ ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของท่าน ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญและชมเชยต่อผลสำเร็จในงานของท่าน และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บังคับบัญชายอมรับและเชื่อถือในความรู้ความสามารถของท่าน

2.3 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรก ได้แก่ คิดว่าเกณฑ์พิจารณา การเลื่อนตำแหน่งในหน่วยงานของท่านเหมาะสม ลำดับรองลงมา คือ มีโอกาสที่จะเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ระบบการพิจารณาความดีความชอบในหน่วยงานของท่านมีความเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล และลำดับสุดท้าย คือ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

2.4 ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรก ได้แก่ หน่วยงานได้ให้สวัสดิการและผลประโยชน์แก่ท่าน เช่น ค่าเช่าที่พัก ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ตามสิทธิที่พึงจะได้รับ ลำดับรองลงมา คือ เงินเดือนที่ท่านได้รับเหมาะสมกับปริมาณงานและความรับผิดชอบ หน่วยงานของท่านมีการจัดสรรเงินประโยชน์ตอบแทนอื่น (โบนัส) ให้กับพนักงานเพียงพอและเหมาะสม และลำดับสุดท้าย คือ ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (เบี้ยเลี้ยง) ที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสมกับช่วงระยะเวลาที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

2.5 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย อันดับแรก ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีอาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติงานที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ลำดับรองลงมา คือ หน่วยงานของท่านมีการจัดห้องทำงานเป็นสัดส่วน จำนวนบุคลากรในหน่วยงานของท่านมีจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอต่อปริมาณงาน และลำดับสุดท้าย คือ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

2.6 ภาพรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย อันดับแรก ได้แก่ ด้านความสำเร็จของงาน ลำดับรองลงมา คือ ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านการยอมรับนับถือ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และลำดับสุดท้าย คือ ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ

5. อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แรงจูงใจต่อการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท มีผลการวิจัยสรุป ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของประชากร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

พนักงานของเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 47 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.7 มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.8 ส่วนใหญ่สถานภาพการทำงานเป็นพนักงานจ้าง คิดเป็นร้อยละ 55.3 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 31.9 และส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 78.7

2. ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานของเทศบาลตำบลหาดอาษา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท จำนวน 5 ด้าน คือ (1) ความสำเร็จของงาน (2) การยอมรับนับถือ (3) ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน (4) ค่าตอบแทนและสวัสดิการ (5) สภาพแวดล้อมในการทำงาน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ด้านความสำเร็จของงาน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ อันดับแรก ได้แก่ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ลำดับรองลงมา คือ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพ สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน และลำดับสุดท้าย คือ ได้กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานไว้และได้ทำสำเร็จเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชนาถ อิทสุชาติ (2553, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี มีแรงจูงใจในการทำงานในระดับมาก เพื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่ามีแรงจูงใจในการทำงานระดับมาก 10 ด้าน ระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านเนื้องาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านโอกาสก้าวหน้า ด้านความมั่นคงในหน้าที่การงาน ด้านการบริหารจัดการและการบังคับบัญชา ด้านนโยบายและการบริหารงาน และด้านเงินเดือนและค่าตอบแทนที่ได้รับ ตามลำดับ

2.2 ด้านการยอมรับนับถือ ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรก ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่การงานที่ท่านปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันนี้เป็นสิ่งที่มีเกียรติและได้รับการยกย่องนับถือจากเพื่อนร่วมงานและบุคคลภายนอก ลำดับรองลงมา คือ ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของท่าน ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญและชมเชยต่อผลสำเร็จในงานของท่าน และลำดับสุดท้าย คือ ผู้บังคับบัญชายอมรับและเชื่อถือในความรู้ความสามารถของท่าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ ลิ้มสืบเชื้อ (2521, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน พบว่า ปัจจัยที่มีผลให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน คือ ความรู้ ความสามารถของคณะกรรมการเอง แรงจูงใจ ความสนใจ ความพึงพอใจที่ได้มีโอกาสก้าวหน้าเป็นที่รู้จักและยอมรับนับถือของบุคคลอื่น ซึ่งเป็นปัจจัยทางจิตวิทยาที่สำคัญต่อคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้านให้ปฏิบัติงานได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (maslow's hierarchy of needs theory) ที่แบ่งความต้องการออกเป็น 2 ระดับ คือ ความต้องการในระดับต่ำ (lower order needs) และความต้องการในระดับสูง (higher order needs) ซึ่ง ความต้องการผูกพันหรือการยอมรับ ความต้องการทางสังคม) เป็นความต้องการสูงสุดของความต้องการในระดับต่ำ ที่มนุษย์ต้องการให้และได้รับความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการได้รับการยอมรับ การต้องการได้รับความชื่นชมจากผู้อื่น เป็นต้น

2.3 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรก ได้แก่ คิดว่าเกณฑ์พิจารณา การเลื่อนตำแหน่งในหน่วยงานของท่านเหมาะสม ลำดับรองลงมา คือ มีโอกาสที่จะเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ระบบการพิจารณาความดีความชอบในหน่วยงานของท่านมีความเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล และลำดับสุดท้าย คือ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของปิติ วิลยะเพ็ชร (2549, หน้า 73) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือนทหารเรือ พบว่าข้าราชการกรมกิจการพลเรือนส่วนใหญ่มีความคิดว่าการปฏิบัติหน้าที่ที่มีโอกาสก้าวหน้าไม่น้อยกว่าในด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการพิจารณาความดีความชอบ ตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าในหน้าที่ราชการอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาติชาย เพาะพูล (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน : ศึกษาเฉพาะกรณี สถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี พบว่า ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ใจ และปัจจัยคำจูน อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาคาเฉลี่ย พบว่า ในปัจจัยจูงใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความก้าวหน้าในอาชีพ

2.4 ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรก ได้แก่ หน่วยงานได้ให้สวัสดิการและผลประโยชน์แก่ท่าน เช่น ค่าเช่าที่พัก ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ตามสิทธิที่พึงจะได้รับ ลำดับรองลงมา คือ เงินเดือนที่ท่านได้รับเหมาะสมกับปริมาณงานและความรับผิดชอบ หน่วยงานของท่านมีการจัดสรรเงินประโยชน์ตอบแทนอื่น (โบนัส) ให้กับพนักงานเพียงพอและเหมาะสม และลำดับสุดท้าย คือ ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (เบี้ยเลี้ยง) ที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสมกับช่วงระยะเวลาที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว อินสง่า (2532, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาถึงการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับการพัฒนาชนบท พบว่า ข้อมูลที่ผลักดันให้กลุ่มออมทรัพย์ประสบความสำเร็จ ได้แก่ การที่ผู้นำได้รับการยอมรับและมีความรู้ความสามารถ มีคณะกรรมการบริหารที่เลือกตั้งโดยสมาชิกที่มีความสามารถ ราษฎรในท้องถิ่นมีอาชีพ และรายได้ดี มีความเข้าใจในระเบียบของกลุ่ม และสภาพแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานของหมู่บ้านค่อนข้างดี แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชาติชาย เพาะพลู (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน : ศึกษาเฉพาะกรณีสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี ที่พบว่า ปัจจัยคำจูนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ และงานวิจัยของนุชนาถ อิทสุชาติ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า มีแรงจูงใจในการทำงานระดับมาก 10 ด้าน ระดับปานกลาง 1 ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านเนื้องาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านโอกาสก้าวหน้า ด้านความมั่นคงในหน้าที่การงาน ด้านการบริหารจัดการและการบังคับบัญชา ด้านนโยบายและการบริหารงาน และด้านเงินเดือนและค่าตอบแทนที่ได้รับตามลำดับ และงานวิจัยของ โสพล ปัญญาวิสุทธิ (2541, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสำเร็จมากที่สุดในการบริหารกิจการประปาขนาดใหญ่ พบว่า ในภาพรวมมีความสำเร็จอยู่ในระดับสูง โดยมีความสำเร็จมากที่สุดในด้านการบริหารกิจการ รองลงมาคือ การบริการแก่สมาชิก และน้อยที่สุด คือ การมีกำไรจากกองทุน

2.5 ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย อันดับแรก ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีอาคารสถานที่ และห้องปฏิบัติงานที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ลำดับรองลงมา คือ หน่วยงานของท่านมีการจัดห้องทำงานเป็นสัดส่วน จำนวนบุคลากรในหน่วยงานของท่านมีจำนวนที่เหมาะสมเพียงพอต่อปริมาณงาน และลำดับสุดท้าย คือ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พชรินทร์ บัณงาม (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า (1) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสภาพการทำงาน รองลงมาได้แก่ ด้านโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ด้านค่าจ้างและค่าตอบแทน ด้านลักษณะงานที่ทำ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ด้านความมั่นคงในการทำงาน

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำหาดาฮา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาทผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปพิจารณา ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านความสำเร็จของงาน จากการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ได้กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานไว้และได้ทำสำเร็จเสมอ ดังนั้น ผู้บริหารหรือหัวหน้างานจะต้องกำหนดนโยบายของหน่วยงานเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์และแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่ชัดเจน และหน่วยงานจะต้องวางแผนการจัดการด้านงบประมาณในด้านการหารายได้จัดทำแผนในการหารายได้หาแหล่งงบประมาณนอกเหนือจากงบประมาณที่รัฐบาลจัดสรรให้เช่นการขอรับสนับสนุนจาก อบต. เทศบาล และอบจ. และการจัดทำโครงการออกให้บริการแก่ผู้ป่วย มีสิทธิเบิกได้ด้านสารสนเทศจะต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำและข้อมูลที่เป็นปัจจุบันในด้านค่าใช้จ่ายจัดทำนโยบายในการประหยัดด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านพลังงานเชื้อเพลิง

2. ด้านการยอมรับนับถือ จากการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บังคับบัญชายอมรับและเชื่อถือในความรู้ความสามารถของท่าน ดังนั้น ผู้บริหารควรสนับสนุนพนักงานและจะต้องมีการส่งเสริมบุคลากรในการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆด้วยตนเองตลอดจนการกล้าแสดงออกในด้านความคิดกล้าแสดงออกด้านความสามารถและศักยภาพของตนเองในส่วน of หน่วยงานจะต้องส่งเสริมให้มีการอบรมเพิ่มเติมความรู้อย่างต่อเนื่อง

3. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน จากการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาในการฝึกอบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรส่งพนักงานในสังกัดเข้ารับการฝึกอบรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานที่พนักงานปฏิบัติ เพื่อให้พนักงานนำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาในงานที่ตนปฏิบัติ

4. ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ จากการศึกษา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ (เบี้ยเลี้ยง) ที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสมกับช่วงระยะเวลาที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ควรมีการเบิกจ่ายตามตามระเบียบ กฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้ถูกต้อง

5. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน จากการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ดังนั้น ควรมีการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการทำงาน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุง แก้ไข การบริหารงานบุคคล เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคลากร เช่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน หรือศึกษาเพิ่มเติมในตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความเครียด ความคาดหวัง เป็นต้น

7. เอกสารอ้างอิง

กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์. (2537). จิตวิทยาทั่วไป. ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : ไทยเจริญ.

ชาติชาย เพาะพล. (2552). แรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ศึกษาเฉพาะกรณี
สถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เทพสตรี.

นุชนาถ อิทธิสุชาติ. (2553). แรงจูงใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จังหวัดสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- แผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลหาดอาษา. (2555). จำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานสังกัดเทศบาลตำบลหาดอาษา
อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท. ชัยนาท : ผู้แต่ง.
- พัชรินทร์ บันเงิน. (2552). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอดาคลี
จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ปิติ วัลยะเพ็ชร. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมกิจการพลเรือน
ทหารเรือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มณีรัตน์ ลิ้มสืบเชื้อ. (25210). ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

บัณฑิต จิตตสุโก¹ ดร. วราภรณ์ ททรัพย์รวงทอง² และ ผศ.ร.ดร.จอมชัย เลิศอมรรฐ์³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง จำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 367 คน ที่ได้มาจากการสุ่มแบบสะดวก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที สถิติการทดสอบเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการดำเนินงาน ด้านการวางแผนพัฒนา และด้านการติดตามและประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง เมื่อจำแนกตาม เพศ อาชีพ รายได้และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกันจำแนกตาม อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน

1. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มีเจตนารมณ์ที่มุ่งหวังให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองภายใต้ระบบประชาธิปไตยทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ และจะเห็นได้จากการกำหนดไว้ในหมวด 5 แห่งนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 78 (3) รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น และมาตรา 87 กำหนดให้รัฐต้อง ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ส่งเสริมและ

สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ นอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจด้านการปกครองไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 จะเห็นว่าหัวใจสำคัญต่อความสำเร็จในการกระจายอำนาจ คือการที่ประชาชนภาคประชาสังคม องค์กรอาสาสมัครและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในรูปการจัดทำแผนพัฒนา การสนับสนุนกิจกรรมและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเสนอความเห็น การตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาเนื่องจากประชาชนในท้องถิ่นจะเป็นผู้ที่รู้ถึงสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นมากที่สุดภายใต้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ที่ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐที่มุ่งเน้นให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นของตนเอง และในหมวดที่ 5 ที่ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่นโดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคลการเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ(รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550, 2550 ,หน้า 22) ทั้งนี้ในหมวดที่ 12 ที่ว่าด้วยการตรวจสอบอำนาจรัฐมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น เป็นแนวทางสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องตระหนักถึงการบริหารงาน การวางแผนพัฒนา และการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในท้องถิ่นให้มากที่สุดโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และการพัฒนาสังคมที่มีความยั่งยืน (green society) ตามแนวคิดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ถือเป็นทิศทางใหม่ในการพัฒนาประเทศรวมทั้งรูปแบบการจัดการภาครัฐแนวใหม่จะเป็นรูปแบบการจัดการปกครอง (governance approach) ที่เน้นความสัมพันธ์เชิงอำนาจตามแนวนอนมีการกระจายอำนาจให้แก่มุขมนตรีและท้องถิ่น มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของขบวนการประชาชน กลุ่มสังคม การลดบทบาทขององค์การภาครัฐการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีเหตุผล มีความรับผิดชอบ ความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

ดังนั้น แผนกระจายอำนาจจึงเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในด้านนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาประชาธิปไตยขั้นพื้นฐานของชุมชนในท้องถิ่นอีกด้วย การให้ประชาชนในท้องถิ่นทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา มีความสำคัญมากเพราะทุกคนในท้องถิ่นล้วนได้รับผลกระทบต่อการวางแผนทั้งทางตรงและทางอ้อม การให้ประชาชนมีส่วนร่วมจะได้ข้อมูลมากขึ้น เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการวางแผนพัฒนาที่จะสมบูรณ์ เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติประชาชนในท้องถิ่นจะมีความผูกพันกับแผนพัฒนานั้น มีความเข้าใจและยอมรับแผนพัฒนาด้วยเช่นกันปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนาประเทศ การพัฒนาการปกครองท้องถิ่นไทย ไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ ทางด้านสังคมและการเมือง ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ประชาชนไม่มี ส่วนร่วม ไม่สนใจที่จะปกครองตนเองหรือไม่มีความสนใจในกิจการของการปกครองส่วนท้องถิ่นและอำนาจทางการเมืองมีส่วนเกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายหรือทิศทางในการพัฒนาของตนเองให้ชัดเจน และกำหนดยุทธศาสตร์รวมทั้งแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกัน เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ ตลอดจนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายในองค์กร การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี ตลอดจนโครงการพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ที่เป็นหลักและกรอบแนวความคิดในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้

สามารถดำเนินการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี นั้น ได้เน้นเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของประเด็นหลักการพัฒนาเพื่อนำมาคัดเลือกและจัดทำรายละเอียดแผนงานหรือโครงการพัฒนา เพื่อให้ตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สำคัญ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2548, หน้า 17 - 21)

ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองท้องถิ่นในอดีต ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองน้อยมาก การมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น แต่เมื่อเลือกตั้งเสร็จสิ้นมีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีคณะผู้บริหารหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ประชาชนจะไม่มีส่วนร่วมอย่างอื่นเลย ในกรณีที่ประชาชนสนใจจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ก็พบว่าไม่มีช่องทางที่เปิดให้ประชาชนทำอะไรได้ไม่มากนัก จึงทำให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขาดพลัง ขาดความร่วมมือ และขาดความสนใจจากประชาชน ส่งผลให้การปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นการปกครองของคนในท้องถิ่นเอง ประสบความล้มเหลว และการจัดทำแผนพัฒนาตำบลในแต่ละครั้ง ประชาชนในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมน้อยมากเนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะมีคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้กำหนดแนวทางการพัฒนา กำหนดแผนงาน โครงการ จัดทำร่างแผนพัฒนาเสนอศูนย์ประสานการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและเสนอสภาท้องถิ่นให้ความเห็นชอบตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมได้น้อยมาก (วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, 2549, หน้า 469)

องค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย เป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งอยู่ในเขตอำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง มีพื้นที่การปกครองประกอบด้วย 11 หมู่บ้าน ได้รับการยกฐานะโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อ พ.ศ. 2540 และเป็นพื้นที่ที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่แผนวิเคราะห์นโยบาย ฯ โดยตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้ายต้องจัดทำแผนพัฒนาตำบล ที่ประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ซึ่งเท่าที่ผ่านมาจะเห็นว่าประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนพัฒนาอย่างเต็มที่และเป็นรูปธรรม ด้วยผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง เพื่อเป็นข้อมูลที่ใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทองให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 4,473 คน (ทะเบียนราษฎรองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย, 2555)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ผู้ศึกษากำหนดขนาดตัวอย่าง (sample size) โดยดูจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน 5% เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 367 คน (กาสิ๊ก เตชะชั้นหมาก, 2553, หน้า 101) และสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (convenience sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามเช่น อายุ เพศ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ โดยใช้แบบตรวจสอบรายการลักษณะเลือกตอบ(check list)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที สถิติการทดสอบเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของฟิชเชอร์

4. ผลการวิจัย

การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 367 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 30 - 39 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษา อาชีพเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท จำนวนปีที่อยู่อาศัยในตำบลยางซ้าย 15 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ด้านภาพรวมพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการดำเนินงาน รองลงมาคือ ด้านการวางแผนพัฒนา และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการติดตามและประเมินผล

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ด้านการวางแผนพัฒนา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านเคยมีโอกาสร่วมแสดงข้อคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนา อบต. รองลงมาคือ ท่านเคยเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านในการจัดทำแผนพัฒนา อบต. และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือท่านเคยร่วมคิดและกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง ด้านการดำเนินงาน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านร่วมดูแลรักษาสิ่งของสาธารณะที่ อบต. จัดให้มี เช่น สวนสาธารณะ ถึงขยะถนน ไฟฟ้า รองลงมา คือ ท่านให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการกิจกรรมที่ อบต. ได้นำไปดำเนินการ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือท่านร่วมแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านเคยร่วมตรวจสอบเนื้อหาสาระแผนพัฒนา อบต. หลังจากคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเสร็จแล้ว รองลงมาคือ ท่านติดตามข่าวสารการดำเนินงานของ อบต. และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือท่านมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำโครงการ/กิจกรรมที่ อบต. ดำเนินการ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบล ยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบล ยางซ้าย พบว่า เพศ อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบล ยางซ้าย ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และอายุ ระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5. อภิปรายผล

การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง พบประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผลเพิ่มเติมตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง ด้านภาพรวม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่ทราบดีว่าตัวเองมีบทบาทหน้าที่ที่จะต้องรับรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นตามนโยบายการกระจายอำนาจของภาครัฐที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญติการ์ อาจิวิชัย (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องของการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลคำชะอี อำเภอลำยอง จังหวัดมุกดาหาร โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา อยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการวางแผน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านการดำเนินงาน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญติการ์ อาจิวิชัย (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องของการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลคำชะอี อำเภอลำยอง จังหวัดมุกดาหาร โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ผลการวิจัยพบว่าด้านการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล ยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง ได้ดำเนินการจัดทำเวทีประชาคมเพื่อดำเนินการจัดทำแผนพัฒนา โดยการแจ้งข้อมูลข่าวสารการจัดทำแผนพัฒนา เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน จัดลำดับความสำคัญของปัญหา ร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งทำให้สามารถวางแผนในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี

1.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุณณภัสสร แก้วพระ

โต (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สนามชัย อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล สนามชัย อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติตามแผน โครงการกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการและผลักดันให้โครงการต่างๆ ให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมในขณะที่มีการดำเนินจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี อีกทั้งร่วมกันแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการ ส่งผลให้สามารถปฏิบัติงานแผนที่วางไว้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

1.3 ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัญชิการ์ อาจิชัย (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องของการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลคำชะอี อำเภอดงเจริญ จังหวัดมุกดาหาร โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับมาก เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง ได้ดำเนินการจัดทำติดตามและประเมินผลแผนหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมกันติดตามผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นในโครงการนั้นๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งการแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในตำบลยางซ้าย

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ หน้อย ไชยกำบัง (2552, บทคัดย่อ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาถึงแม้มีเพศที่ต่างกัน แต่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

2.2 จำแนกตามอายุ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงาน และด้านการติดตามและประเมินผลและ ด้านการวางแผนพัฒนาแตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย สนธิสัญญา (2550, บทคัดย่อ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมื่ออายุที่ต่างกัน ย่อมมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนพัฒนา และด้านการดำเนินงาน แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันชัย สนธิสัญญา (2550, บทคัดย่อ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมื่อระดับการศึกษาที่ต่างกัน ย่อมมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมื่ออายุที่ต่างกัน ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

2.4 อาชีพ พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ หน้อย ไชยกำบัง (2552, บทคัดย่อ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาถึงแม้มีอาชีพที่ต่างกัน แต่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

2.5 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ หน้อย ไชยกำบัง (2552, บทคัดย่อ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาถึงแม้มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน แต่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

2.6 จำแนกตามจำนวนปีที่อยู่อาศัยในตำบลยางซ้าย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง พบว่า ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของ หน้อย ไชยกำบัง (2552, บทคัดย่อ) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาถึงแม้มีจำนวนปีที่อยู่อาศัยในตำบลยางซ้ายต่างกัน แต่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการวางแผนพัฒนา

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านเคยร่วมคิดและกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย ควรส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อที่จะให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนของตนเองว่าจะพัฒนาไปในทิศทางใด โดยให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้กำหนดแนวทางเพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการพัฒนาและองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้ายเป็นผู้ดำเนินงานเพื่อให้บรรลุแนวทางที่วางไว้

2. ด้านการดำเนินงาน

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือท่านร่วมแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของประชาชนถือว่ามีความสำคัญมากต่อการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้ายควรให้ความสำคัญการเข้าร่วมดำเนินงานและส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่สามารถแสดงออกทางความคิดเห็น ด้วยการให้ประชาชนร่วมตรวจสอบโครงการที่กำลังดำเนินงานในเขตชุมชนของตนเองและนำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อเกิดประโยชน์ต่อประชาชนสูงสุด

3. ด้านการติดตามและประเมินผล

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำโครงการ/กิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย ดำเนินการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำโครงการ/กิจกรรมที่ อบต. ดำเนินการ โดยทางองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อาจจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเองที่จะต้องรับรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ตามนโยบายการกระจายอำนาจของภาครัฐที่ต้องการส่งเสริมให้ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น การติดตามและประเมินผลให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสภาพการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบันและอนาคต

2. ควรทำการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตพื้นที่ใกล้เคียงและอำเภออื่นในเขตจังหวัดอ่างทอง

3. ควรทำการศึกษากการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยให้แก่นักกลุ่มร่วมกับประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบลได้ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล

7. เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.(2548). **คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

กาสัก เตชะนันทมาก. (2553). **หลักการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ทะเบียนราษฎรองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย. (2555). **จำนวนประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลยางซ้าย อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง**. อ่างทอง : ผู้แต่ง.

บุญณัฏฐกร แก้วพระโต. (2554). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

วันชัย สนธิสัญญา. (2550). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของข้าราชการและพนักงานกรณีศึกษาสำนักงานประกันสังคมจังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ. (2549). **การเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงาน : กรณีศึกษา บริษัท อติเทพ จำกัด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

หน้อย ไชยกำบัง.(2552). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

อัจฉรา สังข์สุวรรณ. (2540). **ความต้องการและการยอมรับการมีส่วนร่วมในขบวนการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ปกครองศาสนา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา

ปราณี แก้วทอง¹ ดร.รัฐชาติ จันทรรักษ์ ทรัพย์รวงทอง² และ ผศ.ดร.ปัญญา อนันตนาชัย³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา 2) เปรียบเทียบผลการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนสายบริหารธุรกิจและสายช่างอุตสาหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา จำนวน 323 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีระดับค่าความเชื่อมั่น 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว สำหรับตัวแปรที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านการนำนโยบายปฏิบัติ ด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัว และด้านงบประมาณอุดหนุนรายหัวตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ สาขาวิชา รายได้ครอบครัวต่อเดือน และสถานะภาพของบิดา/มารดาไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามชั้นที่กำลังศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน

1. บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ความคิดความสามารถรวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่างๆ (เสกสรร กาศโสมม, 2550, หน้า1) กล่าวถึงการศึกษาต่อการพัฒนาประเทศว่า “การศึกษาเป็นรากฐานและเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองของประเทศ การที่จะใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประชากรและประเทศชาติให้บรรลุเป้าหมายได้ จำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้

มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ ดีพอที่จะพัฒนาประชากรและประเทศชาติ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์” (รุ่ง แก้วแดง, 2540, หน้า 4)

การศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ในฐานะที่เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้มีคุณภาพเหมาะสมและมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการในการใช้กำลังของประเทศ การศึกษาจึงหมายถึง การเจริญงอกงาม เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน คือ สติปัญญา อารมณ์และสังคม ถ้าประเทศใดประชากรมีการศึกษาสูง ประเทศนั้นก็จะมีกำลังคนที่มีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มรายได้ต่อบุคคลให้สูงขึ้น การจัดการศึกษาที่ดีจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งนี้เพราะว่า เด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน ทั้งด้านความคิด ความรู้สึก บุคลิกภาพ ความสนใจ และความถนัด ดังนั้นการศึกษามีได้ขึ้นอยู่กับความสามารถทางด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่ยังเกี่ยวข้องกับโอกาสทางการศึกษา (นรินทร์ สังข์รักษา, 2552, หน้า1)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (basic education) ให้กับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนซึ่งเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนคนไทยทุกคนในการได้รับบริการทางการศึกษาจากรัฐบาลและได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 จนถึง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มาตรา 49 ได้บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน” และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 วรรค 1 บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐบาลจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน” การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ในที่นี้หมายถึง การจัดการศึกษาที่รัฐบาลจัดให้บริการกับ นักเรียน นักศึกษา และประชาชน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งประเภทสามัญศึกษา และประเภทอาชีวศึกษา ถือเป็นภารกิจสำคัญของทุกรัฐบาลที่จะต้องกำหนดไว้ในนโยบายของรัฐบาลเมื่อเข้ามาบริหารประเทศ

นโยบายการศึกษาของรัฐบาลปัจจุบันเน้นการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ รัฐบาลให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นค่าใช้จ่าย สำหรับการจัดการศึกษา เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปีอย่างแท้จริงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่ระดับอนุบาล 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายครอบคลุม 5 รายการ ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน อุปกรณ์ เพื่อชดเชยรายการต่างๆ ที่โรงเรียนเก็บจากผู้ปกครอง และอุปกรณ์การเรียนฟรีให้ และสนับสนุนค่าใช้จ่ายการเรียน และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน วัตถุประสงค์ เพื่อให้ทุกคนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สำหรับรายการหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ภาครัฐให้การสนับสนุนนโยบายเรียนฟรี 15 ปี

ดังนั้น การนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการอยุธยา ซึ่งเป็นสถานศึกษาเอกชน ผู้วิจัยได้มีความสนใจศึกษาการนํานโยบายไปปฏิบัติตลอดจนปัญหาและอุปสรรค ในด้านต่างๆของการนํานโยบายไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อนําผลการศึกษาที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติของวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการอยุธยา เพื่อคุณภาพของการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ:กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบ ผลของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ:กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ชั้นที่กำลังศึกษา สาขาวิชา รายได้ครอบครัวต่อเดือน และสถานภาพของบิดา/มารดา

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร นักเรียนสายบริหารธุรกิจและสายช่างอุตสาหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา จำนวน 1,668 คน (ฝ่ายทะเบียนและวัดผลวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา, 2556)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 323 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (checklist) ประกอบด้วยได้แก่ เพศ อายุ ชั้นที่กำลังศึกษา สาขาวิชา รายได้ครอบครัวต่อเดือน และสถานะภาพบิดา/มารดา

ตอนที่ 2 การได้รับประโยชน์ของนักเรียนจาก การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา โดยข้อคำถามมี 4 ด้าน ได้แก่

- ด้านคุณภาพการศึกษา
- ด้านงบประมาณอุดหนุนรายหัว
- ด้านการนำนโยบายปฏิบัติ
- ด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัว

สำหรับลักษณะของแบบสอบถามเป็น ลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยแบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีระดับค่าความเชื่อมั่น 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว สำหรับตัวแปรที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการทดสอบฟิชเชอร์

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่องการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา สรุปประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 323 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 16 – 17 ปี มากที่สุด ชั้นที่กำลังศึกษาระดับ ปวช.ปีที่ 1 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ มีรายได้ครอบครัวต่อเดือนเฉลี่ย 10,001 - 20,000 บาท และสถานะภาพของบิดา/มารดาอยู่ด้วยกัน

ตอนที่ 2 ระดับการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา พบว่าการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านงบประมาณอุดหนุนรายหัว ด้านการนำนโยบายปฏิบัติ และด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัว ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ด้านคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ให้ความสำคัญของการศึกษา 2) วิทยาลัยจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ และ 3) ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียม ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ได้รับการสอนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ(ICT)อาชีพที่สนใจได้

2. ด้านงบประมาณอุดหนุนรายหัว พบว่า การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ด้านงบประมาณอุดหนุนรายหัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ได้รับเงินค่าหนังสือเรียนตามนโยบายใน 1 ปีการศึกษา 2) ได้รับเงินค่าอุปกรณ์การเรียนตามนโยบายใน 1 ปีการศึกษา 3) มีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกปีการศึกษา ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ได้รับเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนได้รับตามนโยบายครบถ้วน

3. ด้านการนำนโยบายปฏิบัติ พบว่า การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ด้านการนำนโยบายปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การให้ข้อมูลข่าวสารของอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ผู้สอนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีความชัดเจน 2) มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านกิจกรรมทักษะศึกษาและศึกษาดูงานมีความเหมาะสม และ 3) มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านการส่งเสริมคุณธรรม เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ โครงการทูปี นัมเบอร์ วัน (to be number one) ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการประชุมชี้แจงขั้นตอนนโยบายเรียนฟรี 15 อย่างมีคุณภาพอย่างชัดเจน

4. ด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัว พบว่า การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) นโยบายนี้ช่วยสร้างโอกาสทางการศึกษาของท่าน 2) นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ได้รับสิทธิอย่างทั่วถึงทุกครอบครัว 3) นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายครอบครัวของท่าน ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ นโยบายนี้ช่วยยกระดับการครองชีพ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่าง การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นที่กำลังศึกษา สาขาวิชา รายได้ครอบครัวต่อเดือน สถานะภาพของบิดา/มารดา รายละเอียดดังนี้

1. จำแนกตามเพศ พบว่าการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามอายุ พบว่าการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ:กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. จำแนกตามชั้นที่กำลังศึกษา พบว่าการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพการศึกษา ด้านการนำนโยบายปฏิบัติ ด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านงบประมาณอุดหนุนรายหัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. จำแนกตามสาขาวิชา พบว่าการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. จำแนกตามรายได้ครอบครัวต่อเดือน พบว่าการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านก็ไม่แตกต่างกัน

6. จำแนกตามสถานะภาพของบิดา/มารดา พบว่าการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านก็ไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านคุณภาพการศึกษารองลงมาเป็น ด้านการนำนโยบายปฏิบัติ ด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัว และด้านงบประมาณอุดหนุนรายหัวตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ณรงค์ แก้วพลสง, และคนอื่นๆ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 1 พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ด้านคุณภาพการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลีพัชรพิสุทธิ์ (2551, หน้า 69) ได้ศึกษาผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา โรงเรียนโยเซฟเพชรบุรี ในด้านผลการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

2. ด้านงบประมาณอุดหนุนรายหัว พบว่า การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ด้านงบประมาณอุดหนุนรายหัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต1 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อนโยบาย เรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต1 จากผู้บริหาร ผู้ปกครองและนักเรียนในสังกัด พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ด้านสวัสดิการและกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านประโยชน์และสิทธิที่ได้รับรายหัวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา บุรีวงศ์ (2553, หน้า 94) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพัฒนการปราจีนบุรี ที่มีต่อการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ด้านเงินอุดหนุนรายหัวในภาพรวม พบว่ามีความพึงพอใจมากที่สุด

3. ด้านการนำนโยบายปฏิบัติ พบว่า การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพัฒนการอยุธยา ด้านการนำนโยบายปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรงเรียนตั้งตรงจิตรพัฒนการ-พัฒนการตั้งตรงจิตร (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพัฒนการ-พัฒนการตั้งตรง

จิตร ตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ พบว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา บุรีวงศ์ (2553, หน้า 94) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพณิชยการปราจีนบุรี ที่มีต่อการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ด้านผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของโรงเรียนพณิชยการปราจีนบุรี พบว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก

4. ด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัว พบว่า การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการอยุธยา ด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพากร ที่น้ำคำ (2553, หน้า 68) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต2 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 มีความพึงพอใจต่อนโยบายเรียนฟรี 15ปี อย่างมีคุณภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงว่า นโยบายเรียนฟรี ที่รัฐบาลสนับสนุนจัดสรรรายการค่าหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียน และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้กับผู้เรียน ทำให้สถานศึกษาสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีความพร้อมที่จะเรียน ผู้ปกครองได้รับการบรรเทาภาระค่าครองชีพ อันเนื่องมาจากการลดค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าจัดการเรียนการสอน และผู้ปกครองสามารถนำเงินส่วนนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ในเรื่องอื่นๆ ตลอดจนชุมชน

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง “การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติ :กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีพณิชยการอยุธยา” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีปฏิบัติ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านคุณภาพการศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด ได้แก่ ได้รับการสอนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) อาชีพที่สนใจได้ ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดว่า ควรมีการปรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ให้มีความรวดเร็วเพื่อรองรับกับนักเรียนทั่วถึง พร้อมทั้งอุปกรณ์ IT ต้องเพียงพอ จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในระยะยาว

2. ด้านงบประมาณอุดหนุนรายหัว จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ได้รับเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนได้รับตามนโยบายครบถ้วน ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า เงินค่าเครื่องแบบนักเรียนตามระเบียบของนโยบายที่กำหนด ในแต่ละระดับชั้นการศึกษาไม่เพียงพอ ซึ่งสถาบันการศึกษาเอกชน ส่วนใหญ่จะมีเครื่องแบบนักเรียนที่เป็นเอกลักษณ์ของวิทยาลัยฯ หรือโรงเรียนต่างๆ ซึ่งราคาเครื่องแบบนักเรียน/ชุด ก่อนข้างสูงทำให้ผู้ปกครองที่มีรายได้น้อยไม่มีกำลังซื้อและส่งผลให้นักเรียนมีเครื่องแบบนักเรียนไม่พอ และสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันราคาสินค้าสูงขึ้นรวมถึงค่าครองชีพที่สูงขึ้นจึงส่งผล ดังนั้นนโยบายควรพิจารณาปรับอัตราส่วนเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนเพื่อให้เพียงพอและเหมาะสม

3. ด้านการนำนโยบายปฏิบัติ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ การประชุมชี้แจงขั้นตอนนโยบายเรียนฟรี 15 อย่างมีคุณภาพอย่างชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดว่า การจัดการประชุมชี้แจงขั้นตอนนโยบายเรียนฟรี 15 อย่างมีคุณภาพอย่าง ต้องจัดเป็นกลุ่มขนาดย่อมแบ่งส่วน เพื่อการซักถามได้ทั่วถึงของนักเรียนและผู้ปกครอง พร้อมทั้งนำข้อมูลของนโยบายเรียนฟรี เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของทางวิทยาลัยฯ เพื่อความสะดวกในการศึกษาข้อมูลของนโยบาย

4. ด้านคุณภาพชีวิตของครอบครัว จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ นโยบายนี้ช่วยยกระดับการครองชีพ ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า นโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีส่วนในการลดภาระของครอบครัวได้ระดับ

หนึ่ง แต่ในการกำหนดระเบียบและขั้นตอนการนำนโยบายปฏิบัติบางกิจกรรมยังมีการส่งเสริมการพัฒนาการเรียนน้อย
ควรที่นโยบายควรที่จะส่งเสริมมากขึ้นเช่น ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในส่วนต่างๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะการศึกษาของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา สู่ประชาคมอาเซียน
2. ควรศึกษาความพึงพอใจในการกำหนดกฎระเบียบการศึกษาของนักเรียนระดับอาชีวศึกษา จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

7. เอกสารอ้างอิง

- จินตนา บุรีวงศ์. (2553). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนิชยการ
การปราชญ์บุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ณรงค์ แฝ้วพลสง, และคนอื่นๆ. (2552). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมี
คุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. บุรีรัมย์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต
1. บุรีรัมย์.
- ทิพากร ที่น้ำคำ. (2553). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ
ของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ศรีสะเกษ เขต2 .
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2552). พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนในจังหวัดนครปฐม
ปี 2552. นครปฐม : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม.
- ฝ่ายทะเบียนและวัดผลวิทยาลัยเทคโนโลยีพนิชยการอยุธยา. (2556). จำนวนนักเรียนสายบริหารธุรกิจและสาย
ช่างอุตสาหกรรม ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีพนิชยการอยุธยา. อยุธยา : ผู้
แต่ง.
- รุ่ง แก้วแดง. (2540). บทบาทและความสำคัญของการศึกษากับการพัฒนาประเทศ กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- โรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ – พณิชยการตั้งตรงจิต. (2552). ความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครอง ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ที่มีต่อการบริหารจัดการของโรงเรียนตั้งตรงจิตรพณิชยการ-พณิชยการตั้ง
ตรงจิต ตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
- เสกสรรค์ กาตไอสด. (2550). นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ดีแท้ หรือแค่ ประชานิยม . กรุงเทพมหานคร: ไทยพัฒนา
พานิช.
- อัญชลี พัทธพิสุทธิ. (2551). ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษา โรงเรียนเซนต์โยเซฟ
เพชรบุรี. เพชรบุรี : ยอดเพชร.

อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

เอกวิทย์ แก้วทอง¹ ดร.อริษา ลิ้มกิตติสุภสิน² และ ผศ.ร.ดร.จอมชัย เลิศอมรรักษ์³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาอุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 98 นาย เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .952 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธร เดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเรียงลำดับรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความเพียงพอของค่าตอบแทนและสวัสดิการ รองลงมา ด้านการควบคุมบังคับบัญชา ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และด้านความปลอดภัยในการทำงาน ตามลำดับ

คำสำคัญ: อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงาน

1. บทนำ

ปัจจุบันปัญหาสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก หรืออาจเรียกได้ว่า เป็นยุคโลกาภิวัตน์ เกิดปัญหาขึ้นในสังคมหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาทางสังคมเป็นต้น ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เกิดภาวะเศรษฐกิจที่ฝืดเคือง ราคาน้ำมันแพง เครื่องอุปโภคบริโภค แพงขึ้น บริษัทแต่ละบริษัทขาดทุนเริ่มปิดตัวลง เกิดปัญหาคนตกงานเพิ่มมากขึ้น ส่วนปัญหาทางสังคมจะขอยกปัญหาทางครอบครัว ซึ่งปัญหาหลักเกิดจากความยากจนและยังมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจเข้ามาซ้ำเติม ทำให้การหาเลี้ยงชีพประสบกับปัญหา ในช่วงเศรษฐกิจที่เป็น แบบนี้ทำให้ปัญหาอาชญากรรมก่อตัวเพิ่มมากขึ้น ประชาชนบางกลุ่มมีความคิดเปลี่ยนไปเริ่มคิดว่าการหาเงินโดยสุจริตหาได้ยากแต่ถ้าปล้น ชิงทรัพย์ ลักขโมย หาได้ง่ายกว่าซ้ำยังมีปัญหา เกี่ยวกับยาเสพติดด้วย ทำให้เยาวชนที่ติดยาต้องการหาเงินไปซื้อยา โดยทำทุกวิถีทาง เช่น ลักขโมย ปล้น ชิงทรัพย์ วังราวทรัพย์ เป็นต้น เพื่อที่จะได้เงินมาใช้ตอบสนองความต้องการของตนเอง ด้วยเหตุนี้ทำให้สังคมไทยปัจจุบันมีข่าวเกี่ยวกับอาชญากรรมทางสื่อมาให้เห็นบ่อย ๆ ซึ่งเป็นปัญหาที่ร้ายแรงมากนับวันยิ่งเพิ่มมากขึ้น ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นชุมชนก็มีส่วนเหมือนกันเนื่องจากชุมชนไม่เข้มแข็ง ไม่ช่วยกันสอดส่องดูแล ก็เกิดเหตุอาชญากรรมขึ้นได้

สาเหตุปัญหาอาชญากรรมในประเทศไทย

1. การว่างงาน ผู้ที่ว่างงาน ย่อมขาดรายได้สำหรับดำรงชีวิต ทำให้สภาพจิตใจและอารมณ์ไม่ปกติ ส่วนผู้ที่ว่างงานที่อยู่ในชนบท มักใช้เวลาว่างไปในทางอบายมุข เที่ยวเตร่ ดื่มสุรา เล่นการพนัน การว่างงานจึงทำให้ขาดรายได้เลี้ยงชีพ เป็นสาเหตุหนึ่งที่เป็นชนวนให้ก่ออาชญากรรม
 2. พวกติดสิ่งเสพติด ประสาทหลอน ควบคุมสติไม่ได้ ครั่นตกเป็นทาสยาเสพติด ความคิดสร้างสรรค์การทำงาน สมอง และจิตใจที่บริสุทธิ์จะถูกบั่นทอนลง ขาดความยังคิดทำอะไรง่าย ๆ ยาเสพติดจึงมักจะเป็นสะพานก่ออาชญากรรม
 3. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ในปัจจุบันสังคมไทยได้รับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาในการดำเนินชีวิต เช่น การแต่งกาย ความสัมพันธ์ทางเพศ อันเป็นการยั่วความรู้สึกทางกามารมณ์ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งของอาชญากรรม
 4. ความเสื่อมทรามทางศีลธรรม ในปัจจุบันสังคมไทยมีวัฒนธรรมทางวัตถุเจริญล้ำหน้ากว่าวัฒนธรรมทางจิตใจ ฉะนั้นผู้ที่ขาดการอบรมทางจิตใจจึงประกอบอาชญากรรมเพื่อแสวงหาวัตถุอันเป็นสิ่งปรารถนา
 5. ค่านิยมที่ผิด เช่น การเป็นนักเลงโต สร้างกลุ่มอิทธิพลอำนาจ การขัดแย้งในค่านิยม ของมีค่ามีอยู่จำกัดแต่มีผู้ต้องการมากจึงต้องแข่งขันต่อสู้ชิงกัน เมื่อมีความต้องการรุนแรง ไม่มีความชอบธรรมจะได้มาก็ฉ้อโกง ลัก ปล้น
 6. สภาพครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลกระตุ้นให้บุคคลกลายเป็นอาชญากรได้ เช่น ครอบครัวที่ยากจน ครอบครัวที่บิดามารดาแตกแยก
 7. สภาพเศรษฐกิจฝืดเคือง ปัจจุบันค่าครองชีพสูงขึ้นเรื่อย ๆ และจะเป็นปฏิภาคกับค่าของเงิน คือ ค่าของเงินลดลงทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้น รายได้ไม่พอกับรายจ่าย บุคคลบางประเภทจำต้องดิ้นรนต่อสู้ด้วยการเป็นอาชญากรก่ออาชญากรรมหาเงินโดยทางผิดกฎหมาย
 8. สาเหตุเนื่องจากความบกพร่องทางจิต เป็นโรคจิต โรคประสาท มีความก้าวร้าว มีความรู้สึกนึกคิดต่อต้านเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม สภาพของจิตใจที่ถูกบังคับ เป็นเหตุให้บุคคลกระทำผิด
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงได้จัดระบบสายตรวจขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญแบ่งเป็น 4 ประการ (คู่มือการปฏิบัติในการจัดและควบคุมสายตรวจ (ฉบับปรับปรุงปี 2543) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ได้แก่
1. เป็นการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม
 2. สร้างความอบอุ่นใจและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
 3. ให้ความช่วยเหลือแนะนำและบริการประชาชนในบริเวณใกล้เคียงที่ตรวจ
 4. ประชาสัมพันธ์และแสวงหาความร่วมมือของประชาชน
- จะเห็นได้ว่าการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม เป็นหน้าที่หลักของตำรวจจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและสร้างความอบอุ่นใจอีกทั้งการให้บริการแก่ประชาชนอีกด้วย ตำรวจจึงต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่อยู่ตลอดเวลา เนื่องจากอาชญากรรมสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานการณ์แล้วแต่ว่าวันเวลาและสถานที่ใดจะเอื้ออำนวยแก่การก่ออาชญากรรม
- การดำเนินตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวให้บรรลุตามเป้าหมายนั้น นอกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกนายทุกระดับจะต้องอาศัยความรู้ ความสามารถและเทคโนโลยีมาขับเคลื่อนให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนแล้ว สิ่งที่สำคัญที่สุดคือขึ้นอยู่กับความพร้อม ของการมีจิตวิญญาณและรักศักดิ์ศรีการเป็นตำรวจ เมื่อตำรวจมีความพร้อม มีจิตวิญญาณและมีศักดิ์ศรีแล้ว สถานที่ตำรวจต่าง ๆ ซึ่งสัมผัสกับประชาชนโดยตรง ก็จะเป็นหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับของประชาชน ส่งผลให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ เชื่อมั่น ศรัทธาต่อตำรวจ สถานที่ตำรวจจึงเป็นโรงพักเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ตระหนักในปัญหาและได้พยายามรวบรวมสรรพกำลังทุกอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทุกประเภทที่เกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ ด้วยความเข้มแข็งและอดทน นำความสงบร่มเย็นมาสู่ประชาชน แต่การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวของสถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จากอดีตจนถึงปัจจุบันก็ประสบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไม่แตกต่างจากท้องที่อื่น ทั้งนี้เพราะจากการตรวจสอบพบว่าเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช มีพื้นที่รับผิดชอบ 10 ตำบล คือ ตำบลเขาพระ ตำบลนางบวช ตำบลเดิมบาง ตำบลปากน้ำ ตำบลหัวเขา ตำบลหัวนา ตำบลปลาสะแก ตำบลบ่อกรู ตำบลหนองกระทุ่ม และตำบลวังศรีราช (วัน ตำบลทุ่งคลี ตำบลโคกช้าง ตำบลยางนอน) 84 หมู่บ้าน 19,714 ครัวเรือน พื้นที่รับผิดชอบประมาณ 567.77 ตารางกิโลเมตร จำนวนประชากรทั้งหมด 52,620 คน แยกเป็นชาย 25,268 คน หญิง 27,352 คน (สถิติจากทะเบียนบ้านแยกรายพื้นที่ ระดับสำนักทะเบียน อำเภอเดิมบางนางบวช, 13 ธ.ค.55) แต่สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช มีกำลังข้าราชการตำรวจรวมทั้งสิ้น 98 นาย จากข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า ข้าราชการตำรวจ 1 นาย จะต้องรับผิดชอบพื้นที่ 5.793 ตารางกิโลเมตร และรับผิดชอบประชากรประมาณ 537 คน แต่จากความเป็นจริงแล้วปรากฏว่าจำนวนประชากรนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้เพราะมีอัตราการเกิดทุกวัน แต่จำนวนข้าราชการตำรวจที่รับผิดชอบประชากร มีแนวโน้มจะลดลงเรื่อย ๆ และนอกจากนี้จากสถิติการจับกุมพบว่าสถานภาพของผู้กระทำผิดที่เป็นตัวอาชญากรรมมีมูลเหตุสำคัญ 2 ประการที่เป็นมูลเหตุในการก่ออาชญากรรม คือ-

1. การศึกษาโดยเฉลี่ยอาชญากรที่จับกุมได้ไม่เกินชั้นมัธยมศึกษา
2. อาชีพโดยเฉลี่ยจากอาชญากรที่ถูกจับจะประกอบอาชีพรับจ้าง เกษตรกร เป็นส่วนใหญ่

ดังนั้นการที่ประชาชนในพื้นที่มีการศึกษาน้อยและประกอบอาชีพที่มีรายได้ต่ำต้องดำรงชีพอยู่ในยุคค่าครองชีพที่สูงรายได้ไม่พอกับรายจ่าย ต่างก็ดิ้นรนหาทางออกเพื่อความอยู่รอดของตัวเอง เมื่อไม่มีทางออกจึงหันมาเป็นอาชญากรคิดทำการก่ออาชญากรรม บุคคลเหล่านี้กระทำความผิดด้วยความจำเป็นไม่ปรากฏว่าผู้ใดมีเจตนาเป็นโจรแต่อย่างใด และจากสถิติคดีอาญาเปรียบเทียบ ของปี 2554 ปี 2555 ในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ซึ่งเป็นคดีปากท้องของประชาชนพบว่า คดีกลุ่มที่ 1 คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ คดีปล้นทรัพย์ประชาชน ปี 2554 ไม่มีเกิด ปี 2555 เกิด 1 ราย คดีชิงทรัพย์ เกิด 2 ราย เท่ากัน จึงยืนยันได้ว่ามีคดีอุกฉกรรจ์ที่เกี่ยวกับทรัพย์เกิดขึ้น 3 ราย และคดีกลุ่มที่ 3 ปี 2554 คดีลักทรัพย์ เกิด 22 ราย ปี 2555 เกิด 8 ราย แม้ว่าคดีประเภทนี้จะลดลง แต่การเกิดคดีประเภทดังกล่าวก็ยังมีเกิดขึ้น คดีประเภทวิ่งราวทรัพย์ ปี 2554 และ ปี 2555 เกิดขึ้น 1 รายเท่ากัน สรุปว่าในกลุ่ม 3 ปี 2555 มีคดีเกิด 9 ราย คดีกลุ่มที่ 4 ซึ่งเป็นคดีที่แยกมาจากกลุ่มที่ 3 มีคดีที่น่าสนใจคือ คดียักยอกทรัพย์ ปี 2554 เกิด 6 ราย ปี 2555 เกิด 1 คดีลดลง แต่ก็ยังมีคดีเกิดขึ้น 1 ราย คดีฉ้อโกงทรัพย์ ปี 2554 เกิด 2 ราย ปี 2555 เกิด 4 ราย เพิ่มขึ้น 2 ราย ส่วนคดีกลุ่มที่ 5 เป็นคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหายข้าราชการตำรวจที่จับกุมเป็นผู้กล่าวหาว่าได้เป็นมูลเหตุหรือเครื่องชี้วัดว่าเป็นผลกระทบในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแต่อย่างใด (สถิติคดีอาญา 5 กลุ่ม งานธุรการสอบสวน สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี, 12 ธ.ค.55)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาอุปสรรคที่มีต่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี เพราะอาจใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติ เพิ่มขวัญและกำลังใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจและสามารถทำให้ภารกิจในด้านการป้องกันและปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่งผลให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทำให้ประชาชนได้รับความอบอุ่น ลดความหวาดกลัวภัยอันตรายและมีความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจอันจะก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นประโยชน์สูงสุดต่อสังคม

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาอุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ข้าราชการตำรวจประจำ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 98 นาย (สมุดคณูอัตรากำลังข้าราชการตำรวจ งานธุรการกำลังพล สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี, 12 ธ.ค.2555)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ อายุราชการ ชั้นยศ ระดับการศึกษา การฝึกอบรมเพิ่มเติม รายได้ต่อเดือน สถานภาพบุคคล และระยะเวลาการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้แบบปลายปิด (close end) กำหนดให้ผู้ตอบเลือกได้คำตอบเดียว ลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามชนิดจัดอันดับคุณภาพ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) โดยการตรวจสอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น .952 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้าราชการตำรวจประจำ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 98 นาย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 45 ปีขึ้นไป อายุราชการ 15 ปีขึ้นไป ชั้นยศสัญญาบัตร ระดับการศึกษาต่ำกว่า

ปริญาตรี ไม่เคยฝึกอบรมเพิ่มเติมในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา รายได้ 15,000 บาทขึ้นไปต่อเดือน สถานภาพสมรส
ระยะเวลาการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม 15 ปีขึ้นไป

2. อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานี
ตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้าน
ความเพียงพอของค่าตอบแทนและสวัสดิการ รองลงมา ด้านการควบคุมบังคับบัญชา ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การ
งาน และด้านความปลอดภัยในการทำงาน ตามลำดับ สำหรับผลการศึกษาในแต่ละด้านพบว่า

2.1 ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน รายการที่มีอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานสูงสุด คือ การพิจารณาความดี
ความชอบไม่ใช้หลักคุณธรรม รองลงมา การประเมินผลการทำงาน/เลื่อนขั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผลการปฏิบัติงาน ส่วน
รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาให้ศึกษาต่อ เพิ่มคุณสมบัติให้สูงขึ้น

2.2 ด้านการควบคุมบังคับบัญชา รายการที่มีอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน สูงสุด คือ การบริหารสั่งการของ
ผู้บังคับบัญชาไม่มีความชัดเจน จึงไม่สามารถปฏิบัติงานได้ รองลงมาผู้บังคับบัญชาไม่มีการดูแลเอาใจใส่ในการ
ปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือผู้บังคับบัญชาไม่มีเหตุผลและมีความยุติธรรมในการ
ควบคุมบังคับบัญชา

2.3 ด้านความเพียงพอของค่าตอบแทนและสวัสดิการ รายการที่มีอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานสูงสุด คือ เงิน
เบี้ยเลี้ยงที่ได้รับไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ รองลงมา เงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการดำรง
ชีพในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สวัสดิการบ้านพักไม่เพียงพอต่อความต้องการ

2.4 ด้านความปลอดภัยในการทำงาน รายการที่มีอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานสูงสุด คือ ไม่มีการฝึกอบรมการ
ใช้อาวุธทางยุทธวิธีในการปฏิบัติงาน รองลงมา หน่วยงานไม่มีความพร้อมในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้
ต่างๆ ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอและเหมาะสม ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ไม่มีการฝึกอบรมการใช้ทักษะ
การป้องกันตัวทางยุทธวิธีตำรวจในการปฏิบัติงาน

5. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาอุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ
สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายดังนี้

1. อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานี
ตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และในระดับปานกลางประกอบด้วย
ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และด้านความปลอดภัยในการทำงาน และอยู่ในระดับมากประกอบด้วย ด้านการ
ควบคุมบังคับบัญชา และด้านความเพียงพอของค่าตอบแทนและสวัสดิการ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้านสามารถอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1.1 ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน พบว่า อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาโนช ดีจริง (2554,บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจรถไฟ สถานีตำรวจรถไฟหนองบัวลำภู กองบังคับการตำรวจรถไฟ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ภาพรวมมีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการควบคุมบังคับบัญชา พบว่า อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาโนช ดีจริง (2554,บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสิทธิภาพใน

การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจรถไฟ สถานีตำรวจรถไฟพนมทวาย กองบังคับการตำรวจรถไฟ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า ด้านการควบคุมบังคับบัญชา ภาพรวมมีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความเพียงพอของค่าตอบแทนและสวัสดิการ พบว่า อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิม บุญอ่วม (2554,บทคัดย่อ) การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษา ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจทางหลวง 2 กองกำกับการ 1 กองบังคับการตำรวจทางหลวง จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านความเพียงพอของค่าตอบแทนและสวัสดิการ ภาพรวมมีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ ใจจา (2553,บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร ในกองพันทหารปืนใหญ่ที่ 11 รักษาพระองค์ จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านความปลอดภัยในการทำงาน ภาพรวมมีเกณฑ์อยู่ในระดับมาก

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่อง อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพิจารณาความดีความชอบไม่ใช้หลักคุณธรรม ดังนั้น ผู้บังคับบัญชา ควรจัดทำหลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบอย่างชัดเจน แจ้งให้ข้าราชการตำรวจทุกนายรับทราบ มีการพิจารณาความดีความชอบ อย่างโปร่งใส ยุติธรรม เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่จัดทำไว้

2. อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการควบคุมบังคับบัญชา พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารสั่งการของผู้บังคับบัญชาไม่มีความชัดเจน จึงไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ดังนั้น การบริหารสั่งการของผู้บังคับบัญชา ควรเป็นคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชาสามารถนำไปปฏิบัติได้ สิ่งงานที่ละอย่าง เพื่อไม่ให้เป็นภาระสร้างแรงกดดันและบีบคั้นให้ผู้รับคำสั่งเกิดความเครียดและสับสน ใช้ภาษาที่ชัดเจน สามารถเข้าใจได้ง่าย หากผู้รับคำสั่งไม่เข้าใจก็เปิดโอกาสให้ซักถาม ต้องแน่ใจว่าผู้รับคำสั่งมีความรู้ความสามารถที่จะทำงานได้ และสั่งงานให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติอย่างเสมอภาค และเป็นธรรม โดยไม่มีอคติหรือเลือกที่รักมักที่ชัง เลือกวิธีสั่งงานให้เหมาะสม และต้องเป็นคำสั่งที่มีกฎหมายรองรับ

3. อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความเพียงพอของค่าตอบแทนและสวัสดิการ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เงินเบี้ยเลี้ยงภัยที่ได้รับไม่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรจัดหางบประมาณในด้านอื่นมาเพิ่มเติมให้กับผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่เสี่ยงภัย

4. อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือไม่มีการฝึกอบรมการใช้อาวุธทางยุทธวิธีในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาควรจัดให้มีการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจ ให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้อาวุธก่อนออกปฏิบัติภารกิจทุกครั้ง เพื่อทบทวน เพิ่มสมรรถนะ และเพื่อเป็นการป้องกันการสูญเสียขณะปฏิบัติหน้าที่ ให้กับข้าราชการตำรวจ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ข้อเสนอแนะในการทบทวนต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้ได้มุ่งเน้นเฉพาะด้าน เรื่อง อุปสรรคที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนั้น จึงควรทำการศึกษาถึงด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนในเขตสถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความพึงพอใจในการให้บริการ เช่น ด้านการอำนวยความสะดวก เป็นต้น

2. ควรทำการวิจัยประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจภูธรเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

7. เอกสารอ้างอิง

เฉลิม บุญอ่วม. (2554). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สถานี

ตำรวจทางหลวง 2 กองกำกับการ 1 กองบังคับการตำรวจทางหลวง จังหวัดสระบุรี. การค้นคว้าอิสระ
ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

มานิช ดีจริง. (2554). ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจรถไฟ สถานี

ตำรวจรถไฟหนองบัวลำภู กองบังคับการตำรวจรถไฟ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สมพงษ์ ใจจา. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารใน

กองพันทหารปืนใหญ่ที่ 11 รักษาพระองค์ จังหวัดลพบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

สมพล สมดี¹ รองศาสตราจารย์ ดร.กวี ศิริโคคาภิรมย์² และ ผศ.ดร.ปัญญา อนันตนาชัย³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำนวน 396 คน เครื่องมือที่ใช้เป็น แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.763 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ซึ่งสถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป วิเคราะห์โดยหาความแปรปรวนทางเดียว และค่าเอฟ เมื่อพบระดับนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระดับมาก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะการบริหาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ
2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ อายุ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่น

1. บทนำ

การบริหารงานในองค์กรนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ บุคลากร และทรัพยากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรที่เป็นผู้นำ ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่คอยขับเคลื่อนองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ขององค์กร และในขณะเดียวกันนั้นผู้นำเองก็อาจจะสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นแก่องค์กรได้ทั้งในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการสั่งการซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 โดยให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ในปัจจุบันนี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยจะประกอบไปด้วย กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทยา เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยในปี พ.ศ. 2528

ได้มีการใช้ระบบการเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นโดยตรงจากประชาชนในการปกครองรูปแบบกรุงเทพมหานครเป็นครั้งแรก (ญานิศ ทอประไพ, 2552, หน้า 1)

ผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำขององค์การจะต้องเป็นผู้ที่มีภาระหน้าที่ที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือ (cooperation) อย่างดีระหว่างสมาชิกแต่ละฝ่ายขององค์การ ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งบริการต่างๆ เช่น ประธานบริษัท ผู้จัดการสำนักงาน หัวหน้าฝ่าย หรือผู้ควบคุมงานจึงมีหน้าที่รับบทบาทของความเป็นผู้นำ (leadership) ทั้งสิ้น และด้วยความ เป็นผู้นำ ผู้บริหารจะต้องสามารถรวบรวมพลังและใช้ประโยชน์จากบุคลากรในองค์การให้ช่วยปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การที่ตั้งไว้ หากพิจารณาถึงผลงานด้านต่างๆ ขององค์การ จะเห็นได้ว่าผลงาน เหล่านั้นมีส่วนสัมพันธ์กับคุณภาพของความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ซึ่งความเป็นผู้นำเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับความสำเร็จ ขององค์การ ผู้นำที่ไม่มีความสามารถย่อมจะเป็นผู้นำที่ทาลายขวัญของบุคลากรในองค์การซึ่งเป็นผลทำให้การทำงาน ด้านต่างๆ นั้นขาดประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้าม ผู้นำที่มีความสามารถจะมีผลทำให้เปลี่ยนลักษณะของบุคลากรใน องค์การให้กลับกลายมาเป็นกลุ่มที่มีความขยันขันแข็งและช่วยให้องค์การประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น ความเป็นผู้นำ จึงถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้้องค์การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความเป็น ผู้นำในตัว กิจกรรมของหน่วยงานก็จะดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อยราบรื่นและมีความก้าวหน้า หากหัวหน้าหรือผู้ บริหารงานขาดความเป็นผู้นำในตนเองก็จะเกิดผลเสียต่างๆ หลายประการ ทั้งนี้เพราะผู้นำเป็นตัวกลางแห่งการ เปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงานพฤติกรรมของความเป็นผู้นำจึงมีผลไปถึงผลผลิตขององค์การ (สุพณิ ประสารทศิลป์, 2550, หน้า 1)

การปกครองชุมชนหรือท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งของประเทศ โดยมีองค์กรหรือหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเป็นนิติบุคคลซึ่ง ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ที่ประชาชนเลือกตั้งเข้ามาเพื่อดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด โดยมีงบประมาณเป็นของ ตนเองในการดำเนินการของท้องถิ่นที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ ทั้งนี้ การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผลมาจากแนวคิดของหลักการ การกระจายอำนาจ ซึ่งเป็นวิธีการที่รัฐบาลมอบอำนาจหน้าที่บางอย่างในการปกครองและการจัดบริการสาธารณะให้ท้องถิ่นได้รับ การดำเนินการ ทำให้เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองและดำเนินกิจการในเรื่องที่เกี่ยวกับท้องถิ่น โดยเฉพาะตามที่ได้รับมอบหมายการปกครองท้องถิ่นจะเกี่ยวข้องกับบุคคลต่างๆ ได้แก่ ผู้นำท้องถิ่น ฉะนั้นผู้นำท้องถิ่นจึง หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้นำของท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้มีอิทธิพลมีอำนาจเศรษฐกิจทางสังคม และการเมืองในท้องถิ่นซึ่ง บุคคลเหล่านี้จะเป็นที่ยอมรับของสังคมในท้องถิ่นนั้นด้วย (ญานิศ ทอประไพ, 2552, หน้า 1)

โดยทั่วไปนั้นผู้นำท้องถิ่น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) ผู้นำที่เป็นทางการ หมายถึง ข้าราชการประเภทต่างๆ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ นายกเทศมนตรี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน รวมไปถึงครูประชาบาล และ 2) ผู้นำที่ไม่เป็น ทางการ หมายถึง ผู้นำกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่น นายกสมาคมต่างๆ ในท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งเป็นที่ยอมรับถึงกันว่าการ พัฒนาประชาธิปไตยนั้น ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้นำประเภทนี้มากกว่าผู้นำที่เป็นทางการ เพราะว่าผู้นำประเภทนี้มัก เข้าไปคลุกคลีและสัมผัสกับประชาชนมากกว่า นอกจากนั้นยังมีกลุ่มผลประโยชน์หมายถึงกลุ่มคณะบุคคลที่รวมตัวกัน ขึ้นเป็นองค์กร ตามแนวความคิดเห็นหรือหลักการบางอย่างที่เห็นพ้องต้องกัน เพื่อกำหนดประเด็นปัญหาและ คัดเลือกบุคคลเข้าไปสมัครรับเลือกตั้งโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าควบคุมการดำเนินงานของรัฐบาลหรือเป็นรัฐบาลเสีย เอง เพื่อทำตามนโยบายของนักการเมือง กล่าวโดยสรุปแล้วจะเห็นว่าพรรคการเมือง กลุ่มประโชชน์และผู้นำท้องถิ่น มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาการเมืองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะบุคคลเหล่านี้จะนำเอาปัญหาหรือเสียง สะท้อนของประชาชนในท้องถิ่นไปเสนอยังรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะได้นำเอาปัญหาเหล่านี้ ไปแก้ไขใน โอกาสต่อไป (น้าอ้อย เจริญยศ, 2550, หน้า 1)

ดังนั้น ผู้นำท้องถิ่นเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารและพัฒนาชุมชน ให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพา ตนเองได้ ถ้าได้ผู้นำที่มีคุณลักษณะที่ดีก็จะทำให้ท้องถิ่นได้รับการพัฒนาเจริญก้าวหน้าต่อไป ถ้าผู้นำสามารถพัฒนา

คุณลักษณะของผู้นำตามบทบาทที่ดีก็จะทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ เพื่อศึกษาถึงความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนเพื่อเพิ่มความสามารถในการบริหารและพัฒนาท้องถิ่นให้พึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 35,017 คน (สำนักทะเบียนอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี, 2555, หน้า 4)
2. กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 35,017 คน นำมาคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามาเน (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (สุริย ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 34 - 35) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 396 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด (closed form) และลักษณะเป็นตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating scale) เป็นการวัดเพื่อแสดงระดับ มี 5 ระดับ นำมาประกอบการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาจากกรอบแนวคิดโดยนำตัวแปรแต่ละตัว มาสร้างเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามตรวจสอบรายการ (check list) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของประชาชนในแต่ละตำบลของอำเภอบางระจัน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยใช้กรอบแนวคิดของ ฅัญฐพันธ์ เขจรนนท์ (2545, หน้า 163) เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาคุณลักษณะคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านทักษะการบริหาร 3) ด้านภาวะผู้นำ 4) ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และ 5) มนุษยสัมพันธ์

สำหรับมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (5 point rating scale) ซึ่งมีการกำหนดระดับคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จากมากไปหาน้อย โดยใช้เกณฑ์ 5 ระดับ

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ซึ่งสถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มขึ้นไป วิเคราะห์โดยหาความแปรปรวนทางเดียว และค่าเอฟ เมื่อพบระดับนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

4. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี สรุปผลการวิจัยดังนี้

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 36 - 50 ปี ระดับการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี อาชีพเกษตรกร/เลี้ยงสัตว์ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 20 ปี

2. คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านภาพรวมพบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระดับมาก 4 ด้านดังนี้ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะการบริหาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และปานกลาง 1 ด้านดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีลักษณะท่าทางที่ภูมิฐาน มีสุขภาพแข็งแรง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีทักษะในการพูดที่มีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านทักษะการบริหาร

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านทักษะการบริหาร พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ให้เกียรติยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงาน สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีความใฝ่รู้รักความก้าวหน้า ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

2.3 ด้านภาวะผู้นำ

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีความรับผิดชอบหน้าที่ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทันสมัยทันเหตุการณ์ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานทำงานได้อย่างมั่นใจ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านคุณธรรมและจริยธรรม พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ประพฤติตนตามหลักการทางศาสนา มีวินัยในตนเอง ยึดมั่นในหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

2.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยที่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ร่วมงาน หรือหน่วยงานจัดขึ้น อย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว แจ่มใส ผู้มีใจโอ้อ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน และ ผู้ใต้บังคับบัญชาในการให้คำปรึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความยินดีต่อความสำเร็จของเพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา

3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

3.1 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามเพศ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอายุ พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติ

3.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามอาชีพ พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทักษะการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านภาวะผู้นำ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

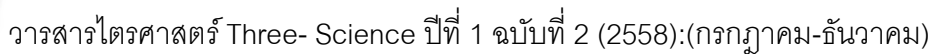
3.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน พบว่า ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านทักษะการบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านภาวะผู้นำ ด้านทักษะการบริหาร ด้านคุณธรรมจริยธรรม และภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ

1.1 ด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยประชาชนมีความต้องการทางด้านนี้ไม่มากนักและไม่คำนึงด้านบุคลิกภาพในการบริหารงานเท่าใดนักจึงมีความต้องการทางด้าน บุคลิกภาพที่อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูรย์ จันทโน (2547, หน้า 78) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของคณะกรรมการศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่ ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของคณะกรรมการศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่ ด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่นั้นมีความคาดหวังต่อตัวผู้นำว่าจะต้องเป็นผู้ที่จะมีทักษะทางด้านคุณธรรมจริยธรรม และประชาชนเองก็ต้องการผู้นำที่มีความประพฤติตนตามหลักการทางศาสนา มีวินัยในตนเอง ยึดมั่นในหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำอ้อย เจริญยศ (2550, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท การวิจัยพบว่าคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในอำเภอหันคา จังหวัดชัยนาทด้านคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่ที่มีความคาดหวังต่อตัวผู้นำว่า จะต้องเป็นผู้ที่จะมีทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์ และประชาชนเองก็ต้องการผู้นำที่มีลักษณะดังนี้ คือ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ร่วมงาน หรือหน่วยงานจัดขึ้น อย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว แจ่มใส ผู้มีใจโอบอ้อมอารีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีชัย วิริยะโกศล, และทวิช กาญจนารณ์ (2542, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จากมุมมองของนักศึกษาหลักสูตรบริหารงานตำรวจแห่งชาติ จากมุมมองของนักศึกษาหลักสูตรบริหารตำรวจชั้นสูง รุ่นที่ 19 ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอ บางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามสถานภาพทั่วไป จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่ อาศัยอยู่ในชุมชน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของเรวดี พิมพ์พิทักษ์ (2544, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์พยาบาล ผลการวิจัยพบว่ามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามอายุ ในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาลี วาจาสิทธิ์ศิลป์ (2554,

บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะคติของบัณฑิต ผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา การวิจัยครั้งนี้พบว่า มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลใน 4 ด้าน แตกต่างจากผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทัศน์ อนุพันธ์ (2542, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของกรรมการโรงเรียนและครูอาจารย์สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 11 การวิจัยพบว่า กรรมการโรงเรียนและครูอาจารย์ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยงยศ พูนสวัสดิ์ (2546, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะบริหาร ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุมาลี วาจาสิทธิ์ศิลป์ (2554, บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะคติของบัณฑิตผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา การวิจัยครั้งนี้พบว่า มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลใน 4 ด้าน แตกต่างจากผู้ร่วมงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชน ในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีด้านบุคลิกภาพ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในภาพรวมที่ระดับปานกลาง ดังนั้นทางผู้ศึกษาจึงนำมาเป็นข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. คุณลักษณะของผู้นำในความต้องการของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีนั้น ควรมีการบริหารงานที่โปร่งใส สุจริต เพื่อสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยและวัฒนธรรมธรรมาภิบาล มีคุณธรรมจริยธรรม โดยมีการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีความน่าเชื่อถือ และมีการกำหนดมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมของนักการเมืองและควรให้ยึดถือปฏิบัติ โดยคำนึงถึงถึงผลประโยชน์ของประชาชน และประเทศชาติเป็นสำคัญ ซึ่งทำให้ประชาชนเห็นคุณลักษณะการเป็นผู้นำในการบริหาร

2. ผู้นำหรือผู้บริหารท้องถิ่น ควรเห็นความสำคัญและคุณค่าของทรัพยากรบุคคล ควรให้ประชาชนนั้นมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งประชาชนในท้องถิ่นนั้นมีความต้องการให้ผู้นำมีลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนเอง เช่นในด้านบุคลิกภาพ ด้านทักษะการบริหารงาน ด้านภาวะผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านมนุษยสัมพันธ์ เมื่อ

ทราบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของประชาชนแล้วผู้นำสามารถนำปัญหาที่เกิดขึ้นมาปรับปรุงและพัฒนาได้ตรงตามความต้องการของคนในชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ระดับความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในปานกลาง ดังนั้นผู้นำที่ประชาชนพึงประสงค์ต้องมีการเรียนรู้เพิ่มเติมในด้านบุคลิกภาพ เช่น มีหลักสูตรเพื่อการอบรมบุคลิกภาพให้กับผู้นำ เพื่อที่ผู้นำจะนำความรู้ที่ได้จากการอบรมนั้น มาปรับปรุงแก้ไขตนเองต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการบริหารงานนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรีในด้าน

7. เอกสารอ้างอิง

ญาณิศา ทองประไพ. (2552). **คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตาคลี จังหวัดนครสวรรค์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ทวีชัย วิริยะโกศล, และทวีช กาญจนภรณ์. (2542). **คุณลักษณะของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

น้ำอ้อย เจริญยศ. (2550). **คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในอำเภอด่านช้าง จังหวัดชัยนาท**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

ยงยศ พูลสวัสดิ์. (2546). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจกับกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

เรวดี พิมพ์พิทักษ์. (2544). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของกรรมการโรงเรียนและครูอาจารย์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 11**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิฑูรย์ จันทโน. (2547). **คุณลักษณะกรรมการศึกษาที่พึงปรารถนาตามทัศนะของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดกระบี่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน.

สำนักทะเบียนอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี. (2555). **ข้อมูลจำนวนประชากรในเขตอำเภอบางระจันสิงห์บุรี**. สิงห์บุรี : ผู้แต่ง.

สุทัศน์ อนุพันธ์. (2542). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของกรรมการโรงเรียนและครูอาจารย์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 11**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุมาลี วาจาสิทธิ์ศิลป์. (2544). **คุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลตำรวจในทัศนะของบัณฑิตผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุพาณี ประสารทศิลป์. (2550). **คุณลักษณะผู้นำท้องถิ่นที่ประชาชนพึงประสงค์ในตำบลหนองแม่ไก่ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

สุรียรี ศิริโกคาภิรมย์. (2546). **วิจัยธุรกิจ**. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

สุกัญญา เสาทอง¹ รองศาสตราจารย์ ดร.กวี ศิริโกภากรมย์² และ ผศ.ดร.ปัญญา อนันตธนาชัย³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) ขององค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ในชุมชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวน 374 คน จากประชาชนที่อยู่ในตำบลจัวราย เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่สร้างเอง มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9939 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของฟิชเชอร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชปี 2540 มุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจการบ้านเมืองโดยตรงมากขึ้น ดังนั้น ระบบราชการจำเป็นต้องยอมรับและปรับให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการเสนอแนะความคิดเห็นร่วมปฏิบัติงานและการตรวจสอบผลการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหลักการสากลที่อารยประเทศให้ความสำคัญและเป็นประเด็นหลักที่สังคมไทยให้ความสนใจ เพื่อพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยและมีส่วนร่วมในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใส และเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น เป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายในการบริหารราชการ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 จึงต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ (มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2547, หน้า 163)

องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2546 โดยยกฐานะจากสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุน ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละสองคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียงหนึ่งหมู่บ้านให้มีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้านละสามคน องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งคน มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น (มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2547, หน้า 69)

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร โดยมีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การให้บริการและรายได้จากที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้มาให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ แผนพัฒนาตำบลถือว่าเป็นงานส่วนหนึ่งที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ทุกแห่งต้องจัดทำขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นในเขตปกครองให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยจำแนกเป็นแผนระยะยาวหรือเรียกว่าแผนพัฒนาห้าปี และแผนระยะสั้นหรือแผนพัฒนาตำบลสามปี แต่ไม่ว่าจะเป็นแผนพัฒนาห้าปีหรือแผนพัฒนาตำบลสามปี ต่างต้องได้รับการพัฒนาจากการมีส่วนร่วมของประชาชน (กองราชการส่วนตำบล, 2540, หน้า 79)

แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบและแนวทาง ในการบริหารงานของท้องถิ่นให้มีความคล่องตัว สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายของคณะผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อีกทั้งเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุ บนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่นปัญหา และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548, หน้า 5)

ที่ผ่านมาการดำเนินงานตามแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลาย ๆ แห่ง พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในท้องถิ่นได้เท่าที่ควร ประชาชนยังประสบปัญหาที่ดินทำกิน รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ตกงาน ประชาชนจากภาคชนบทต้องอพยพเข้ามาทำงานในเมืองหลวง ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำนอกจากนี้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมา ถูกกำหนดขึ้นโดยบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน มีผลให้แผนพัฒนาท้องถิ่นเมื่อนำมาปฏิบัติไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้อย่างแท้จริง ประชาชนยังคงเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น จำเป็นต้องรีบดำเนินการแก้ไขเร่งด่วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด รับรู้ และอยู่ในสถานการณ์เช่นเดียวกับประชาชน ย่อมทำหน้าที่ในการแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือประชาชนได้ดีกว่าหน่วยงานอื่น ขณะเดียวกันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องปรับเปลี่ยนพัฒนาองค์กรให้มีความยืดหยุ่น มีความพร้อมที่จะทำงานเพื่อประชาชนยิ่งขึ้นมีความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานด้านความโปร่งใสตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ความต้องการได้อย่างเต็มที่ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2548, หน้า 59)

อรรถัย กักผล (2548, หน้า 18) หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วม คือ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตั้งแต่ต้นและอย่างกว้างขวาง ผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมถือว่าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรมีโอกาสเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วม แต่กลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงอาจถือว่าต้องรับฟังข้อมูลข่าวหรือปรึกษาหารือเป็นอันดับแรกๆ หน่วยงาน ที่รับผิดชอบต้องให้ความสำคัญในการระบุมือมีส่วนได้ส่วนเสีย ระมัดระวังมิให้เกิดการผิดกลุ่มเป้าหมาย ต้องตระหนักว่าประชาชนแต่ละกลุ่มได้รับผลกระทบจากประเด็นการตัดสินใจไม่เท่ากัน บ่อยครั้งที่มักคิดว่าประชาชนเป็นชนกลุ่มเดียวกัน ทั้งที่ในความจริงผู้ได้รับผลกระทบมีหลากหลายกลุ่ม การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมต้องมั่นใจว่ากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญทุกกลุ่มได้เข้ามามีส่วนร่วม และแต่ละกลุ่มอาจจะมีรูปแบบการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน เพื่อเอื้ออำนวยให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมได้

ดังนั้น จากความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจี้วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ว่ามีมากน้อยเพียงใด รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อที่จะนำไปแก้ไขปรับปรุงในการพัฒนาการมี ส่วนร่วม อันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานต่อไป

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 -2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจี้วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจี้วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในตำบลจี้วรายที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลจี้วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 10 หมู่บ้าน 1,451 ครัวเรือน ประชากร 5,539 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภออินทร์บุรี, 2555)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนแน่นอนจึงใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamana) ในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 374 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเป็นการสอบถามประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลจี้วรายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจี้วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ลักษณะการให้คะแนนในแต่ละข้อถือความเกณฑ์

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่สร้างเอง มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9939 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของฟิชเชอร์

4. ผลการวิจัย

การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนและร้อยละจำแนกตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เพศหญิง อายุ 41 - 60 ปี ระดับต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น อาชีพเกษตรกรกรรม และมีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท

2. ระดับความคิดเห็นของบุคคลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

2.1 ด้านการวางแผน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเกือบทุกข้อ มีความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1) การเข้าร่วมเสนอปัญหาความต้องการของชุมชน 2) อบรมให้ทำร่วมวางแผน นโยบาย แผนงานโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ และ 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะพัฒนาชุมชน

2.2 ด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อ มีความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1) การเสียสละเวลาช่วงงานที่เกี่ยวข้องกับงานแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย 2) การมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย และ 3) การเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย

2.3 ด้านการติดตามประเมินผล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อ มีความต้องการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ 1) การรับรู้ความก้าวหน้าของโครงการต่าง ๆ ในระหว่างการทำงาน 2) การมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นท่านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ และ 3) การมีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับงานที่ได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการปฏิบัติตามแผน และค่าเฉลี่ยในลำดับสุดท้าย คือ 3) ด้านการติดตามประเมินผล

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

3.1 การมีส่วนร่วมของของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามเพศ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.2 ประชากรที่มีอายุต่างกัน ระดับความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คือ ด้านการวางแผน ด้านปฏิบัติตามแผน และด้านการติดตามประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3.3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3.4 ประชากรที่มีอาชีพแตกต่างกัน ระดับความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผนและด้านการติดตามประเมินผลไม่แตกต่างกัน

3.5 ประชากรที่มีรายได้แตกต่างกัน ระดับความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการติดตามประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการวางแผนไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี การอภิปรายผลของการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในด้านการวางแผน พบว่าระดับการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนเข้าร่วมจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย การมีส่วนร่วมในการรับรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติสรณ์ ชัดสีโส (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่” ผลการศึกษารูปได้ดังนี้ กระบวนการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในด้านการปฏิบัติตามแผน พบว่าระดับการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่มีการเสียสละเวลาช่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย และมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย และสามารถเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล มุ่งประสงค์นา (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาพิเศษเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี 2545 ของเทศบาลตำบลบางละมุง จังหวัดชลบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี 2545 สูงเป็นอันดับแรกคือ ด้านการปฏิบัติตามแผน อยู่ในระดับปานกลาง

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจี่วราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในด้านการติดตามประเมินผล พบว่าระดับการมีส่วนร่วมภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องด้วยประชาชนมีการรับรู้ความก้าวหน้าของโครงการต่างๆ ในระหว่างการทำงาน ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามผลการดำเนินงานการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นท่านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับ และการมีส่วนร่วมในการ

ประเมินความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับงานที่ได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล มุ่งประเสริฐนา (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาพิเศษเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี 2545 ของเทศบาลตำบลบางละมุง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี 2545 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี 2545 ด้านการประเมินผลและติดตามการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภชัย ตรีเทศ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองชลบุรี ตามตัวแปร เพศ อายุ และรายได้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

2.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คือ ด้านการวางแผน ด้านปฏิบัติตามแผน และด้านการติดตามประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขนิษฐา ศรีนนท์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนย่อยต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรีอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาล

2.3 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาไม่แตกต่างกันการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขนิษฐา ศรีนนท์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนย่อยต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรีอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาล

2.4 จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชากรที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนพบว่ามีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการปฏิบัติตามแผนและด้านการติดตามประเมินผลไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ขนิษฐา ศรีนนท์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนย่อยต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมของชุมชนย่อยกับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรีอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อาชีพ มี

ความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาล ส่วนความรู้ความเข้าใจในการมีส่วนร่วมวางแผนพัฒนาเทศบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาล

2.5 จำแนกตามรายได้ต่อเนื่อง พบว่า ประชากรที่มีรายได้แตกต่างกัน ระดับความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการติดตามประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการวางแผนไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชนิษฐา ศรีนนท์ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนย่อยต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาลนครนนทบุรีอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาเทศบาล

6. ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556-2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2556 - 2558) องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีก่อนข้างมาก และจากผลของการวิจัยในบางประเด็น ที่ควรนำมาพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วม มีดังนี้

1. ด้านการวางแผน ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการให้ประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจที่เหมาะสมกับพื้นที่ให้มากขึ้น และควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้โดยทั่วถึงในทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน

2. ด้านการปฏิบัติตามแผน ประชาชนมีการร่วมบริจาคเงิน วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจัวรายต้องดำเนินการบริหารงานด้วยความยุติธรรม ยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรม และความเสมอภาคในการปฏิบัติงาน มีการประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจว่าเงินที่ได้รับจากการบริจาคนั้นนำไปใช้อย่างไรด้วยความโปร่งใส

3. ด้านการติดตามประเมินผล ประชาชนมีส่วนร่วมในการรายงานผลหรือสรุปผลงานที่ได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น ฝ่ายบริหารควรให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานตามนโยบาย การรายงานผลหรือสรุปผลงานที่ได้ปฏิบัติ และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติงานและร่วมแสดงความคิดเห็น ฝ่ายบริหารควรมุ่งเน้นส่งเสริมให้ประชาชนมีการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีการทำงานเป็นทีมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือจัดให้มีกิจกรรมร่วมกันให้มากขึ้นระหว่างบุคลากรและประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการบริหารงานตามหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งในส่วนภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหรือในส่วนภาคเอกชน
2. ควรมีการศึกษาความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรอื่นๆ

7. เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2548). คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ :ผู้แต่ง.

กองราชการส่วนตำบล (2540) การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล. กรุงเทพฯ: ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง.

ชนินฐา ศรีนนท์. (2544). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนย่อยต่อการวางแผนพัฒนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2547). การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.

ทศพล มุ่งประเสริฐ. (2547). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี พ.ศ. 2545 ของเทศบาลตำบลบางละมุง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานทะเบียนอำเภออินทร์บุรี. (2555). จำนวนประชาชนที่อยู่ในตำบลจรัญราษฎร์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลจรัญราษฎร์ อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี. สิงห์บุรี : ผู้แต่ง.

สุภชัย ตรีเทศ. (2547). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนต่อการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองชลบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

อดิสรณ์ ขัดสีใส. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อรทัย กักพล. (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี.

ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เอกวิทย์ แก้วทอง¹ ดร.รัฐฐาธิป จันทรครุฑ ทรัพย์รวงทอง² และ ผศ.ดร.ปัญญา อนันตนาชัย³

¹นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เปรียบเทียบความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและตำแหน่ง ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบล โรงช้าง และผู้นำชุมชน จำนวน 80 คน โดยใช้แบบสอบถามที่มีระดับค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นที่มีต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบล โรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ด้านการนำแผนไปปฏิบัติและด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ อายุ รายได้ต่อเดือนและตำแหน่ง ไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามระดับการศึกษาแตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

1. บทนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ในส่วนบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น และการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรากฏอยู่ใน 2 หมวดสำคัญ ได้แก่ หมวดที่ 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ 3 แนวนโยบายด้านการบริหารแผ่นดิน (มาตรา 78) ส่วนที่ 4 แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม (มาตรา 80) และ หมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น (มาตรา 281 – 290)

หมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น ยังได้มีการกำหนดวาระองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรหลักในการจัดบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่และการบัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่ารัฐจะต้องส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลัก โดยให้การกระจายอำนาจเป็นกลไกสำคัญ และเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมจึงได้มีการกำหนดมาตรา 283 ระบุว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการบริการสาธารณะ การบริหารงาน

บุคคล การเงิน และการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมจะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้มแข็งในการบริหารงานได้โดยอิสระ และสามารถพัฒนาระบบการคลังให้จัดการสาธารณะได้โดยครบถ้วนสามารถที่จะจัดตั้ง หรือร่วมกันจัดตั้งองค์การเพื่อการจัดทำบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ นอกจากนี้ยังมีการบัญญัติถึงการให้มีกฎหมายกระจายอำนาจ เพื่อกำหนดการแบ่งอำนาจหน้าที่และรายได้ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นตามลำดับความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ ประการสำคัญเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนทางรายได้ จึงได้มีการกำหนดให้มีการจัดทำกฎหมายรายได้ท้องถิ่นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นและเพียงพอสำหรับการจัดบริการสาธารณะ สุดท้ายในมาตรานี้ได้กล่าวถึงการกำหนดอำนาจหน้าที่และการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดว่าให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่พิจารณาทบทวนทุกระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี โดยในการพิจารณาต้องคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสำคัญ ดังที่กล่าวข้างต้นยังได้กำหนดบทบาทเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดว่ามีความอำนาจหน้าที่ในการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาอบรมและฝึกอบรมวิชาชีพตามความเหมาะสมตามความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น รวมถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของชาติ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการพัฒนาท้องถิ่นและจัดทำแผนพัฒนาของตนเอง เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนา และเพื่อมุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการในอนาคต โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบและแนวทางในการบริหารงานท้องถิ่นให้มีความคล่องตัวสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายของคณะผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อีกทั้งเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ และต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น ปัญหา และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

ดังนั้น แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องกำหนดถึงสภาพการณ์ที่ต้องการจะบรรลุและแนวทางในการที่จะบรรลุถึงสภาพการณ์นั้น อีกทั้งการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีจะต้องต้องสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง ที่ผ่านมามีการดำเนินงานตามแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายๆ แห่ง พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนในท้องถิ่นได้เท่าที่ควร นอกจากนี้ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมามีการกำหนดขึ้นโดยบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน มีผลให้แผนพัฒนาท้องถิ่น เมื่อนำมาปฏิบัติไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับประชาชนได้อย่างแท้จริง ประชาชนยังคงเผชิญกับปัญหาต่างๆ มาอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับประชาชนส่วนมากเคยชินกับระบบราชการแบบเดิมที่ชอบจะเป็นฝ่ายรับมากกว่าที่จะช่วยตัวเอง หรือตื่นตัวตามการบริหารงานของรัฐ ร่วมตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสะท้อนปัญหาอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้นโยบาย แผนงาน โครงการต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงยังไม่บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเท่าที่ควร

ขณะเดียวกัน การแทรกแซงของฝ่ายการเมืองก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทำให้วัตถุประสงค์ของแผนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้มักจะมีมูลเหตุหลายประการ เช่น สมาชิกสภาท้องถิ่นบางกลุ่ม บางคน ได้ไปหาเสียงในช่วงก่อนการเลือกตั้ง ให้สัญญากับชุมชนว่าจะจัดงบประมาณ/โครงการมาแก้ปัญหาต่างๆ ที่กลุ่มชุมชนนั้นประสบอยู่ หรือตามที่ชุมชนเสนอให้มา ซึ่งปัญหาบางเรื่องเมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาของหมู่บ้านอื่น อาจจะไม่จำเป็นเร่งด่วนมากนัก แต่หลังเลือกตั้งนักการเมืองเหล่านั้นได้เข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ซึ่งสามารถตัดสินใจหรือผลักดันได้ว่าจะนำแผนงาน/โครงการใดไปปฏิบัติ ส่วนมากจะเลือกเอาเฉพาะโครงการของตนเองมาดำเนินการก่อน จึงทำให้ปัญหาเร่งด่วนตามแผนที่ผ่านกระบวนการจัดทำแผนของท้องถิ่นมาแล้วบางครั้งขาดการนำไปปฏิบัติจริง และปัญหานั้นๆ ยังคงอยู่ เป้าหมายของแผนจึงมีอาจบรรลุผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ได้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีการจัดลำดับหรือคิวของงบประมาณในแต่ละปีที่จะได้รับงบประมาณเป็นหลัก ไม่ได้ให้ความสำคัญกับสภาพปัญหาที่มีอยู่โดยสภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมีการตกลงกันเป็นการภายใน ว่าในปีงบประมาณนี้จะจัดสรรงบประมาณให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนใดก่อน - หลัง และลงมติดังนั้นทำให้ปัญหาเร่งด่วนจำเป็นต่างๆ ตามหลักการวางแผนไม่ได้รับการนำไปปฏิบัติดำเนินการแก้ไขเท่าที่ควร

จากเหตุผลที่กล่าวมาทำให้ผู้ศึกษาซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สังกัดเทศบาลตำบลโรงช้าง เห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ของเจ้าหน้าที่และประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลให้การบริหารงานของเทศบาลตำบลโรงช้างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและตำแหน่ง

3. ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 กลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งจะประกอบด้วยบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 28 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 52 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 80 คน (คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล, พ.ศ. 2554)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะคำถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (choice) ประกอบด้วย ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยข้อคำถามมี 7 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านบุคลากร (2) ด้านงบประมาณ (3) ด้านการบริหารจัดการ (4) ด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชน (5) ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน (6) ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ (7) ด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน จำนวน 41 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert scale) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ

3.3 การวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีระดับค่าความเชื่อมั่น 0.95 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย เรื่องความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดสรุปภาพรวมได้ ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 45 - 54 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้ 5,000 - 10,000 บาท ตำแหน่งผู้นำชุมชน

ตอนที่ 2 ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 7 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน 5) ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน 6) ด้านการนำไปปฏิบัติ 7) ด้านการดำเนินการตามแผน มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. ด้านบุคลากร ระดับความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรกคือ 1) บุคลากรรับรู้และเข้าใจในสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาและความต้องการของประชาชน 2) บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปี

2. ด้านงบประมาณ ระดับความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีด้านงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรกคือ 1) การใช้งบประมาณจัดทำแผนพัฒนาสามปีคำนึงถึงการจัดสรรงบประมาณและเน้นหลักความคุ้มค่าและเหมาะสม 2) ความเป็นธรรมและโปร่งใสในการจัดสรรงบประมาณการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

3. ด้านการบริหารจัดการ ระดับความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ 1) เทศบาลได้นำโครงการ/กิจกรรมที่เป็นข้อเสนอของประชาคมชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปีอย่างเหมาะสม 2) กิจกรรม/แผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาสามปีเกิดจากปัญหาและความต้องการของประชาชน

4. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ระดับความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีด้านการมีส่วนร่วมของ

ประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ 1) มีการเชิญชวน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีอย่างทั่วถึง 2) ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง

5. ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ระดับความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอ महाराज จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ 1) เทศบาลมีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปีโดยมีการกำหนดระยะเวลาในการวางแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน 2) เทศบาลมีการแต่งตั้งคณะทำงานในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง

6. ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ ระดับความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอ महाराज จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีด้านการนำแผนไปปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ 1) แผนพัฒนาสามปีเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและระเบียบปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาสามปี 2) แผนพัฒนาสามปีให้ความสำคัญกับความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประชาชน

7. ด้านการดำเนินการตามแผน ระดับความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอ महाराज จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีด้านการดำเนินการตามแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 อันดับแรก คือ 1) เทศบาลได้นำโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปีมาดำเนินการภายใต้งบประมาณรายจ่ายอย่างเหมาะสม 2) เทศบาลมีการรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนอย่างเหมาะสม

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอ महाराज จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่ง รายละเอียดดังนี้

1. จำแนกตามเพศ พบว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอ महाराज จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนบุคลากรและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามอายุ พบว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอ महाराज จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนบุคลากรและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

3. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอ महाराज จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

4. จำแนกตามรายได้ พบว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอ महाराज จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านงบประมาณและด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนบุคลากรและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

5. จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอ महाराज จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านงบประมาณและด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนบุคลากรและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผล

การอภิปรายผลจากการสรุปผลการศึกษาผู้ศึกษาได้อภิปรายผลที่สรุปประเด็นได้ ดังนี้

ความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แสดงว่า

1. ด้านบุคลากรความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ความพร้อมเกิดจากบุคลากรรับรู้และเข้าใจสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาและความต้องการของประชาชนและบุคลากรมีความ ความเข้าใจในหลักเกณฑ์การจัดทำแผนพัฒนาสามปีและบุคลากรมีความรับผิดชอบในการงานและหน้าที่รับผิดชอบตามแผนและบุคลากรให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีและการมอบหมายอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาสามปีชัดเจนและบุคลากรมีเพียงพอต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ปรากฏว่ามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกสซ์ ผุยเจริญ (2551, หน้า 76) ได้ศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลไชยปราการ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยปัจจัยการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบล 3 ปี ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน/หมู่บ้าน ด้านบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านงบประมาณความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าการใช้งบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีคำนึงถึงการจัดสรรงบประมาณและเน้นหลักความคุ้มค่าและเหมาะสมและมีความเป็นธรรมและโปร่งใสในการจัดสรรงบประมาณการจัดทำแผนพัฒนาสามปีและงบประมาณในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีมีเพียงพอและสามารถจัดสรรงบประมาณจัดทำแผนพัฒนาสามปีได้ทันกาล ปรากฏว่ามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกสซ์ ผุยเจริญ (2551 , หน้า 77) ได้ศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลไชยปราการ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบล 3 ปี ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน/หมู่บ้าน ด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการบริหารจัดการความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าเทศบาลได้นำโครงการ/กิจกรรมที่เป็นข้อเสนอของประชาคมชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปีอย่างเหมาะสมและกิจกรรม/แผนงาน/โครงการตามแผนพัฒนาสามปีเกิดจากปัญหาและความต้องการของประชาชนและผู้บริหารของเทศบาลตัดสินใจ/ผลักดันแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชนและมีการประชุมหารือ เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีการประสานงาน เพื่อขอความช่วยเหลือ ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมอบหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีอย่างชัดเจนและมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับแผนพัฒนาสามปีให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงและมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ มีระบบตรวจสอบกระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาสามปีชัดเจนและต่อเนื่องและมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่เพียงพอและทันสมัยในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ปรากฏว่ามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เกสซ์ ผุยเจริญ (2551 , หน้า 77) ได้ศึกษาการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลไชยปราการ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าปัจจัยการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบล3 ปี ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน/หมู่บ้าน ด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่ามีการเชิญชวน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการการจัดทำแผนพัฒนาสามปีอย่างทั่วถึงและประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบและประเมินผลแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้างและประชาชนรับทราบข้อมูลในแผนงานโครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาสามปีและประชาชนให้ความร่วมมือในการนำเสนอปัญหาความต้องการของตนเองและชุมชนและประชาชนให้ความร่วมมือในการคิดพิจารณาและตัดสินใจเลือกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมและประชาชนให้ความร่วมมือในการนำเสนอปัญหาความต้องการของตนเองและชุมชน ปรากฏว่ามีความสอดคล้องกับ

ผลงานวิจัยของ อัญชลี ทองคำ (2550, หน้า 55) ได้ศึกษาปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านการวางแผนปฏิบัติงานความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าเทศบาลมีการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปีโดยมีการกำหนดระยะเวลาในการวางแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจนและเทศบาลมีการแต่งตั้งคณะทำงานในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้างและเทศบาลมีการกำหนดขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีที่ชัดเจนและนำไปปฏิบัติได้จริงและเทศบาลมีการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาเพื่อใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้างอย่างเพียงพอและเทศบาลมีการกำหนดระยะเวลาดำเนินกิจกรรม/โครงการเพื่อการพัฒนาเทศบาลตามความจำเป็นเร่งด่วนและมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ปรากฏว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี ทองเกลี้ยง (2552, หน้า 52) ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการวางแผนพัฒนาสามปีด้านการเตรียมการการวางแผนพัฒนาสามปี โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก

6. ด้านการนำแผนไปปฏิบัติความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าแผนพัฒนาสามปีเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและระเบียบปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาสามปีและแผนพัฒนาสามปีให้ความสำคัญกับความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของประชาชนและแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาสามปีมีระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจนเหมาะสมและการปรับปรุงแผนพัฒนาสามปีมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปและแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาสามปีสามารถปฏิบัติได้จริงตามแผน ปรากฏว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี ทองเกลี้ยง (2552, หน้า 56) ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการวางแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลในเขตจังหวัดตรัง พบว่าประสิทธิภาพการวางแผนพัฒนาสามปีด้านการนำแผนพัฒนาสามปีไปปฏิบัติ โดยภาพรวมพบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก

7. ด้านการดำเนินการตามแผนความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าเทศบาลได้นำโครงการ/กิจกรรมที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปีมาดำเนินการภายใต้งบประมาณรายจ่ายอย่างเหมาะสมและเทศบาลมีการรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนอย่างเหมาะสมและเปิดโอกาสให้ประชาชน องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีและในรอบปีที่ผ่านมา เทศบาลมีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาสามปีได้เหมาะสมกับสถานการณ์และการจัดทำและทบทวนแผนสามารถปฏิบัติบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ปรากฏว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิต สุภาแสน (2544, หน้า 34) ที่เสนอแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำแผน 5 ปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาคมอย่างต่อเนื่อง ส่วนราชการต้องให้ความสำคัญกับการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง

1. จำแนกตามเพศ พบว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอเมืองราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนบุคลากรและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามอายุ พบว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอเมืองราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนบุคลากรและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

3. จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอเมืองราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

4. จำแนกตามรายได้ พบว่าบุคลากรและผู้นำชุมชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านงบประมาณและด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนบุคลากรและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นที่แตกต่าง

5. จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านงบประมาณและด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนบุคลากรและผู้นำชุมชนมีความคิดเห็นที่แตกต่าง

6. ข้อเสนอแนะ

1. ด้านบุคลากร ซึ่งจากการศึกษาความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา บุคลากรของเทศบาลตำบลโรงช้างมีเพียงพอในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีแต่เมื่อนำมาเรียงลำดับจะอยู่ในลำดับสุดท้ายเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ดังนั้นเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงควรมีการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ ความรับผิดชอบในการงานและหน้าที่ ตลอดจนให้ความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีด้วย

2. ด้านงบประมาณ ซึ่งจากการศึกษาความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า เทศบาลตำบลควรจะมีการจัดสรรงบประมาณจัดทำแผนพัฒนาสามปีให้ทันกาล เพื่อจะสามารถพัฒนาได้อย่างทันที่และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

3. ด้านการบริหารจัดการ ซึ่งจากการศึกษาความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าเครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปียังไม่เพียงพอและทันสมัยเท่าที่ควร ดังนั้น เทศบาลตำบลโรงช้าง ควรจะมีการพัฒนาและสรรหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีให้เพียงพอและทันสมัย

4. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจากการศึกษาความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ประชาชนยังขาดความร่วมมือในการนำเสนอปัญหา ความต้องการของตนเองและชุมชน ขาดความร่วมมือในการเตรียมการและวางแผนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปี และขาดความร่วมมือในการคิดพิจารณาและตัดสินใจเลือกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ดังนั้น เทศบาลตำบลโรงช้าง ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นในการบริหารจัดการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้การทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน

5. ด้านการวางแผนปฏิบัติงาน ซึ่งจากการศึกษาความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาสามปีมีระยะเวลาดำเนินการไม่ชัดเจนมากเท่าไรนัก ดังนั้น เทศบาลตำบลโรงช้าง ควรมีการกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาสามปีให้มีความชัดเจนและเหมาะสมเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

6. ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ ซึ่งจากการศึกษาความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาสามปียังปฏิบัติได้จริงตามแผนไม่เต็มที่เท่าที่ควร ดังนั้น เทศบาลตำบลโรงช้าง ควรมีการปรับปรุงแผนพัฒนาสามปีให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปและทำให้สามารถปฏิบัติได้จริงตามแผนมากยิ่งขึ้น

7. ด้านการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน ซึ่งจากการศึกษาความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า เทศบาลยังมีการรายงาน

ความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนไม่มากนักและยังไม่เหมาะสม ดังนั้น เทศบาลตำบลโรงช้างควรมีการจัดทำรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่อง และมีการติดตามและประเมินผลเป็นประจำทุกปี เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาแผนสามปีให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและมีความรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยในเรื่องนี้แต่ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อช่วยเสริมในเรื่องความน่าเชื่อถือของข้อมูล
2. ควรมีการเปรียบเทียบความพร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

7. เอกสารอ้างอิง

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลโรงช้าง. (2554). จำนวนบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งจะประกอบไปด้วยบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา : ผู้แต่ง.
- ธนิต สุภาแสน. (2554). บทบาทของประชาสังคมในการจัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี : กรณีศึกษาอำเภอมะจันทน์ จังหวัดเชียงราย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกสัช ผุยเจริญ. (2551). การประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาลตำบลไชยปราการ อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัชณี ทองเกลี้ยง. (2552). ประสิทธิภาพการวางแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลในเขตจังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อัญชลี ทองคำ. (2550). ปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.